ԹԻՎ 12 ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՐԵԱՑԻՑ ԻՎԼԻՍ ԻՐ

1877 ԹՎԱԿԱՆԻ 21 ՏԻՒԱՆ ԻՐԹԼՈՒ

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՕՐԱԹԵՐԹ 2 ՆՈ. 2—3466

Մանկական Էջեր

ՄԻՒՆԱՏԻՒ ԻՐՃԻԵԱՍ

Մանկուվէի էֆքեար սէնէտէ 300 Նիւսխէ իթիպարը, գըյմէթի իսթանպոլ իչին 10 ատէտ Մէճիտիյէ օլտուղու կիպի, թաշրալար իչին տախի սէնէտէքէզալիք 300 Նիւսխէ իչին բոսթա բարաքը քէնտի հիսապըմըզա օլարաք 12 ատէտ Մէճիտիյէ օլաճագ տըր։

Պիր Նիւսխէսի գայիմէ հիսապըյա 50 չէր բարաեա սահ ըմադտա տըր։

Իրանամիրն պէհէր սաթըրը [illegible] 2, Յիւնիսի վէ սայիր տէֆալար իչին Ղզ. վէ իլան սրբասընա գօնուլմաեան իլանըն սաթըրը Ցղշ։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Բէնճէնալիհ բազարընտա վագը Նո. 41 Իբսի խանընտա կարապետ Ց. Փանոսեան խամինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՊՈՒ ՆԻՒՍԽԷ 100 ԲԱՐԱ ՏԸՐ

ՏԱԽԻԼԻՅԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ՄՈՒՀԱԲԻՄԱԹ

ՍԷՆԱ ՃԻՆԱՅԷԹ ՄԱՀԲԷՄԷՍԻ

Մայիս 14 ին մուհաբէմէսի

Մ. ՊՕՆՏԻՒՐԱՆ ՐԻԱՍԷԹԻՆՏԷ

—

ՎԻԳԹՕՐ ՄՕՅՏՕՆՈՒՆ ԴԱԹԼ ՎԷ ՍԱԽԹԷԲԵԱՐԼԸԳ ՄԱՏՏԷՍԻ

(Ճ՝ուսա իրթէսի կիւնքի նիւսխէմիպտէն պաղըյյէ)

Պու կիւնտէն իթիբարէն Մօյեսնը ֆիքրինի մէշղուլ գըլան չէյ անճագ գըզընը էլինտէն դաչբրըլ վալիտէսինին հիքմիթ թահթընա կիրէր գորդուսու իսի։ «Գըզըմը», գէվմէմ իլէ իմրարը էվգաթ խլէմէսինտէն իսէ էօմէրինի տահա միւբաճաճ թութարբիմ» ատր իսի։

Օգուստոս 30 սա գըզընը Սան չէհրինտէն Բարիսէ կէօթիւրիւլ, Սանչօ նամ մտտիսթրա գաստընը խանէսինտէ կիզլէմիշ։ Վէ գըզը պու սուրէթէլ վալիտէսինին թէհարիինտէն ազատ պիր հալտէ պուլունմասընտան իսթիֆատէ իտէրէք, վէ զէվճէսի թէհարարը բարա իսէր, սաար պիրիպ քէնտիսինի հիքիմէթէ զամանալար գորդուսուլա սեպտեմբեր 6 տա Բարիսի թէրք իսկ Պէլճիգաեա կիթմիշ։ Պէլճիգատա թավր ու հարէքէթինտէն շիսպէհ օլունարաք պօշ կէզէր պիր ատամ տըր զանընյա ախզ ու կիրիթթ, վէ իւզէրինտէքի ըրվօվէրը թապանճասը զապթ օլունմուշ։ Վէ պիր գաչ կիւն թէկզրքի օլունտուգատան սօնրա սալը վէրիլիպ Մօն չէհրինէ կէթմիշ, վէ օրատա Լուիզ Տըքրիք իսմինտէ ֆահշէ պիր գըզ իլէ իւնսէկէթ ըէյտա իսիպ, մէզպուրէ, պիրլիքտէ Բարիսէ կիթմէէ պիլա թէրէտիւտ բուլի մուվաֆագաթ իյէմիշ տիր։ Նոյեմբեր 19 տա պիրլիքտէ Բարիսէ կիսիպ Մօնրուժ մահէլլէսինտէ պիր տայիրէ քիրալարլար, վէ մահը մէղքիրը 23 ինտէ, Մօյեօ, գըզընը մատամ Սանչօտան ալըպ, մէզպուրէ նիքեահսըզ գարբսընա թէպլիմ իսէր։ Յունվար 1 տէ մէղքիր խանէտէն չըգըպ Պէրսիտէ Մօրա սօղաղընտա տիկէր պիր խանէէ նագլ իսէրէր։

Արատան իքի կիւն կէչէր կէչմէզ, նիքեահսըզ գարբը մէմլէքէթինէ ավտէթ իյէտիկինտէն, Մօյեօ գըզընը աբըպ եէնիտէն Պանեէօտէ մատամ Մարչէեէ թէպլիմէ գարար վէրիր։ Մէզպուրէ գատըն չօճուղու իւզէրինէ մուհապէթի մախսուսէսի օլտուղունտան թէքբարէն գապուլ իսէր։ Արատան իչ կիւն կէչէր կէչմէզ, եանի յունվարըն 9 ունճու կիւնիւ ախշամը Մօյեօ չէհրէսի պօզուգ, էլէէրի չամուրլա միւէմմա, եիւզիւ սըյրըմըզ, բուպալարը գարմադարըզ օլտուղու հալտէ, գօչարագ Պանեէօտէ կէլիպ հէր հալտէ գըզընը ալմադ իսթէր։ Պիչարէ գըզ հէր նէ գատար աղլաբըպ կէօզ եաշլարը տէօքէր, վէ մատամ Մարչէ տախի եալվարըպ եաղարը իսէ տէ, Մօյեօ, նիեէթինտէն ֆէրաղաթ կէլմէյիպ չօճուղու գուճաղլատընը պիրէ ալըպ կէօթիւրիւր։ Մօյեօ, պիր գաչ տագըզա էվվէլ, զէվճէսինի Սաննէր իսմինտէ պիր ատամ իլէ պէրապէր Շաթիյեօն թրամվայընտա կէօրմիւշ, վէ արապատան էնտիկինտէ, զէվճէսինէն իւզէրինէ հիւճում պիրլէ, վուրմադ իսթէմիշ, վէ մէրդում Սաննէր, մէզպուրէյի հիմաեէ իթմէք իսթէտիկինտէն պէյնէրինտէ պիր գավզա տըր վուգու պուլուպ, եօլտան կէչիպ տէօնէնէրին միւտախէլէսի իլէ գավզաեա նէթիճէ վիրիլմիշ տիր։ Գըզընն նէրէտէ օլտուղու մէյտանա չըգտըղընտան, պիր սաաթ օլսուն Պանեէօտէ պըրագմագ իսթէմէեօր իսի։

Յունվար 9 տան պաշլաեարադ Մայեօնընն իզի թօզու պէլլիսիզ օլմուշ. անճագ չուրասը մալիւմ տիւր քի գըզընը իքի կիւն Ֆրան-Պուրժօատա վագը միւսիւ Պարօնընն խանէսինտէ պըրագմըշ, վէ Պէլճիգատա իւզէրինտէն ալընան ըրվօվէրընն եէրինէ կէչիրմէք իւզրէ յունվար 11 տէ Բարիստէ եէնի պիր ըրվօվէրը տահա սաթընն արմըշ, վէ յունվար 12 տէ գըզը իլէ պիրլիքտէ Մոն չէհրինտէ պուլունմուշ, վէ յունվար 15 տէ գըզընը թէքրար մատամ Շարլընն եանընա վիրմէք իչին Սանա կիթմիշ տիր։ Պու էսնատէ Մօյեօնընն զիհնինի ուղրուսուզ թէֆիքքիւրլեր սարմըշ իսի. չէյլէ քի միւսիւ Քրէսրէնին սօնօյարընա թագլա իթմէքլէ, վէ մէմլէքէթինտէ միւթասարրըֆ օլտուղու պիր խանէյի սաթմագա էլէ կէչիրմիշ օլտուղու ադմէ թիւքէնմիշ օլտուգտան մատտա, պիր տէ գըզը քէնտիսինէ դայլէ օլաճագ իսի. զիրա մէզպուրէյի պիրզաթ քէնտիսի պագըպ պէօյիւթէմէեէճէք, վէ նիքեահսըզ գարբսընը տա, մէզպուրէյի պագամագ վէ եա պագմագ իսթէմէզ իսի. տիկէր թարաֆտան, գըզընտան այրըլմըգընա, օյասիտէյի վէսվէսէ իսէր իսի։ Ֆէքրի պու կիպի թէֆիքքիւրլերէ մէշղուլ օլտուղու հալտէ մէքբուհ պիր թասավվուրտա պուլունմուշ տուր։

Փեւրվար 2 տէ, մատամ Շարլընա, գըզընը Պէլճիգաեա կէօթիւրէճէկինի պիլորիրէք անընա վէտալաշըղտան սօնրա Բարիսէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իսիպ, ախշամ իւզէրի շէհրի մէղքիրէ վասըլ օլուր վէ Ֆրան Պուրժօա սօղաղընտա պիր տօսթունա վիկիթա վիրիպ վէ միւսիւ Պարօ իլէ իւնսէկէթ ըէյտա իսիպ, մէզպուրէ, պիրլիքտէ Բարիսէ կիթմէէ պիլա թէրէտիւտ բուլի մուվաֆագաթ իյէմիշ տիր։ Նոյեմբեր 19 տա պիրլիքտէ Բարիսէ կիսիպ Մօնրուժ մահէլլէսինտէ պիր տայիրէ քիրալարլար, վէ մահը մէղքիրը 23 ինտէ, Մօյեօ, գըզընը մատամ Սանչօտան ալըպ, մէզպուրէ նիքեահսըզ գարբսընա թէպլիմ իսէր։ Յունվար 1 տէ մէղքիր խանէտէն չըգըպ Պէրսիտէ Մօրա սօղաղընտա տիկէր պիր խանէէ նագլ իսէրէր։

Արատան իքի կիւն կէչէր կէչմէզ, նիքեահսըզ գարբը մէմլէքէթինէ ավտէթ իյէտիկինտէն, Մօյեօ գըզընը աբըպ եէնիտէն Պանեէօտէ մատամ Մարչէեէ թէպլիմէ գարար վէրիր. մէզպուրէ գատըն չօճուղու իւզէրինէ մուհապէթի մախսուսէսի օլտուղունտան թէքբարէն գապուլ իսէր։ Արատան իչ կիւն կէչէր կէչմէզ, եանի յունվարըն 9 ունճու կիւնիւ ախշամը Մօյեօ չէհրէսի պօզուգ, էլէէրի չամուրլա միւէմմա, եիւզիւ սըյրըմըզ, բուպալարը գարմադարըզ օլտուղու հալտէ, գօչարագ Պանեէօտէ կէլիպ հէր հալտէ գըզընը ալմադ իսթէր. պիչարէ գըզ հէր նէ գատար աղլաբըպ կէօզ եաշլարը տէօքէր, վէ մատամ Մարչէ տախի եալվարըպ եաղարը իսէ տէ, Մօյեօ, նիեէթինտէն ֆէրաղաթ կէլմէյիպ չօճուղու գուճաղլատընը պիրէ ալըպ կէօթիւրիւր։ Մօյեօ, պիր գաչ տագըզա էվվէլ, զէվճէսինի Սաննէր իսմինտէ պիր ատամ իլէ պէրապէր Շաթիյեօն թրամվայընտա կէօրմիւշ, վէ արապատան էնտիկինտէ, զէվճէսինէն իւզէրինէ հիւճում պիրլէ, վուրմադ իսթէմիշ, վէ լըպ էէտիւլէպէտ մէյտանա չըգմադ։ Մօյեօ թամ իքի ատաթ ալէլ ճէլէ եիւրիւտիւքտէ՝ սոնրա, ճինաեէթի իշլեեէճէյի մահէլլէ եանի մէղքիր գուեուսընն պաշրնա վարլ օլուր։ Գըզմըղաղ էսնայի բահտէ պաեասընընն ումուղունտա ուեուսուշ գալմըշ իսի. անիտէ չօճուղուն էլինտէն թութուպ պիլա թէրէտիւտ վէ ասլա մէրհամէթէ կէլմէեէրէք գուեուեա ատթար։

Պիչարէ չօճուգ պու տագըզատան պաշլատը ատհէթլի սուրէթտէ ճան չէքիշմէեէ. չօճուգ գուեուսընն ալթընտա գօդմուշ պիր քէլլին լաշէսի իւզէրինէ տիշտիկինտէն անտէ թէսլիմի բուհ իթմէմիշ իսի։ Արասը դգ սիւրմէյիպ չօճուղուն ինիլթի վէ ֆիդանը իշիտիլմէեէ պաշլատը. եիւրէյի թաշտան բէք Մօյեօ թամ իչ սատթ գուեուսընն պաշընտա տուրուպ չօճուղուն ինիլթիտի տիյնէմիշ վէ չօճուղուն էօմիւշ օլտուղունա էմին օլմագ իչին սոն նէֆէսինի թիլիմ իթմէսինէ մունթազըր օլմուշ տուր։

Շէվկագ աթաճաղը վազըթա գատար չօճուղը՝ ճանը հէնուզ իւզէրինտէ իսի. օրթաղդ այոընլանը տէ թութուլուր տէյի գօրդտուղունտան, գաթիի մէրգում Բարիսէ ավտէթ իթմէյի էմրի պասիրէթտէն ատտ իյէտի։ Վէ ֆէրտասը կիւնէրի էքսէր տօսթլարը իլէ կէօրիշիպ գօնուշտու. կունլար. մէրգումըն թավր ու հարէքէթ վէ լիսանընտա ատէթտէն խարիճ պիր հալ միշահէտ իյէմէտիկլէր։ Ասլա [illegible] տէյի սօրտուգլարընտա «Մօնմարթրըտա էմին պիր էվտէ տիր» տէյի ճէվապ վիրիր իսի։

Հազ պու քի փեւրվարըն 3 ինճի ճիւմա իրթէսի կիւնիւ ախշամն սաաթ տէօրթ վէ պէշ սուլարընտա օրատան կէչէն ատասընն պիրիսի գուեուսատան չըգան ինիլթի սէսինի իշիտիպ պիր գուեուճու ճէյլ իսէր. գուեուճու գուեուեա ինտիկինտէ, չօճուղուն, պայկընն վէ քէնտիսինտէն սիկխասլէր ֆագաթ ճանը հէնուզ իւզէրինտէ օլտուղուն կէօրիւր։ Պիչարէյնին սոլ գալչասը պիր ջգ եէրինտէն գըրըլմըշ, պէյի վէ անընը ֆէնա սուրէթտէ պէրէյէնմիշ օլտուղու հալտէ Գօզէն խասթախանէսինէ նագլ օլունուպ ֆէրտասը կիւնիւ միւթէէսիրէն վէֆաթ իյէմիշ տիր։

Պու չօճուղուն քիմ վէ քիմին էվլատը օլտուղունու անլամագ իչին մէյտանտա հիչ պիր պէտամէթ պուլունմատընընտան, ճէսէտի Մօրկա (1) նագլ օլունուպ, չօճուղընն չէքլ ու գրեաֆէթի ղազէթալարա նէէր ու իլան օլունմուշ, վէ ֆօթօկրաֆլա բէսմի չըգարըմըշ տըր։

Փեւրվար 6 տա տէտէսի միւսիւ Մինար չօճուղու թանընբեպ, չօճուղու Հօլտիւրէն անճագ կիւվէյիսի օլապիլտիկինի սէյլէմէսի իւզէրինէ, Մօյեօ էօթէ պէրի արաշթըրըլմըշ խէ տէ, պիր տիւրլիւ էլէ կէչմէմիշ տիր։ Հաթթա եէնիտէն Պէլճիգաեա իլթիճա իթմէշ օլտուղու զանն օլունմագտա իքէն, փեւրվար 16 տա Բարիստէ պիր թաղըմ եէնի ճինաեէթ իճրասընա գալգընմըշ տըր։

Մօյեօ գըզընն վէֆաթընտան պէրու կիճէ կիւնտիւզ պաշդա պիր չէյ տիւշիւնմէյիպ անճագ զէվճէսինի էօլտիւրէրէք ինթիգամ ալմադ իսթէր իսի։ Մէզպուրէ

(1) Բարիստէ պիր տայիրէյի մախսուս օլուպ, քիմ օլտուղու անլաշըլմասան ատամլարընն նաչէրի տայիրէյի մէղքիրէ նագ օլունուպ, իսթէյէն կիտիպ նաչէրի կէօրէպիլիր։

Ալընընտան պէհէր սաթըրը [illegible] 2, Յիւնիսի վէ սայիր տէֆալար իչին Ղզ. վէ իլան սրբասընա գօնուլմաեան իլանըն սաթըրը Ցղշ։

Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթատա Բէնճէնալիհ բազարընտա վագը Նո. 41 Իբսի խանընտա կարապետ Ց. Փանոսեան խամինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

Պանեէօտէ բէտէրինին խանէսինէ իլթիճա իյէմիշ իսի։

Մօյեօ թամ սէքիզ կիւն ախշամարը զէվճէսինին խանէսինին էթրաֆընտա եօգարը աշաղը կէզինիպ թասավվուր իթմէյի ճինաեէթի իճրա իչին վագթը միւսայիտի գօլամագտա պուլունմուշ տուր։

Փեւրվար 16 տա ախշամն սաաթ 7 բատտէլէրինտէ գայրն ըէտէրինին խանէսինէ պիթիշիք օլան պիր արասա սունտուրմասընն ալթընտա կիզէնիպ էթրաֆը կէօզէթլէր։ Միւսիւ Մինար պու էսնատէ գըզը վէ պէսլէմէսի իլէ պիրլիքտէ թամ իթմէք իւզրէ իսի։

Սաաթ 8 տէ սուֆրատան գալգըպգլարընտա միւսիւ Մինար պիր գաչ տագըզա կէզինմէք իչին պաղչէեէ չըգար. Մօյեօ միւսիւ Մինարըն կէչտիկինի կէօրիւր վէ զէվճէսինի մըթպախթա եալընըզմա պուլուրըմ զանընյա գօչարագ մըթպախատան իչէրի կիրէր։

Պու սըրատա Մօյեօնընն զէվճէսի, իլք դաթտա օլան օտասընա կիթմէք իչին նէրտիվէնտէն եօգարը չըգմադտա օլտուղու հալտէ, Մօյեօ արգասընտան դօչուպ թապանճասընը գայրն ըէտէրինին իւզէրինէ պօչալթընը. միւսիւ Մինար կէօյիւսինտէն խաֆիֆմէ եարալանտըղը հալտէ, «ճան գուրթարան եօ՞գ մը» տէյի պաղըրարագ գաչըպ գուրթուլուր։ Պէնէմէ տախի, «ճան գուրթարան եօգ մը» տէյի պաղըրըպ, վէ պունուն իւզէրինէ խանէսինին էթրաֆընտա պիր իրտիհամը ղաֆիր թէճէմմիւ իյէր։

Մօյեօ զէվճէսինի օտասընտա արաեըպ պուլամատըղը իչին հիստէթլէնտիկինտէն ըվօվէրընը իքի տէֆա օտասընն իչինտէ պօչալթընը։ Տերունի խանէէ պիր չգ ատամ կիրէր իսէ տէ, Մօյեօ պունլարընն իւզէրինէ իքի տէֆա աշէչ իթտիկինտէն կէօրի չէքիլիրլեր։ Մօյեօ բէնճէրէեէ չըգըպ ըվօվէրընը պիր գաչ տէֆա տահա պօչալթընը, ֆագաթ գուրչուն տանէլլրի քիմսէեէ թէսատիֆ իթմէզ։ Պօյեօնընն պու հարէքէթի օրա խաղընն եիւչինէ գօրդու պըրագտըղընտան, խանէյի մէղքիրը մուհասէրէտէն վազ կէչէրլեր, չէյլէ քի ժանտարմալար կէլտիկինտէ Մօյեօ դաչըպ եագայը գուրթարմըշ իսի։

Նասըլ քի մալիւմ տիւր, Մօյեօ հէր նէ գատար էօթէ պէրի արաշթըրըմըշ իսէ տէ իչ հաֆթա էլէ կէչիրիլէմէմիշ տիր։ Նիհաեէթ մարտ 9 տա Բարիստէ Սէն Բոլ սօղաղընտան կէչտիկի սըրատա, միւսիւ Գըրէսբէնին մազազասընտա պիրլիքտէ չալըշմըշ օլտուղարը միւսիւ Տըվէր խոմինտէ պիրիսի մէրգումը թանընբեպ, դապթիէնին պիրինէ թութտուրուր։ Մօյեօ պէօյլէ պաղթէթէն եագաեը էլէ վիրտիկի հալտէ, վէ իւզէրինտէ ըվօվէրը պուլունտուղու, վէ էօրիւնիւ պահալը սաթմագ նիեէթինտէ օլտուղունու պ՝ը չօգ տէֆալ՝ը սէյլէմիշ օլտուղու հալտէ դասթիլեէ ապա գարբը կէլմէմիշ վէ իլէտիկի ճինաեէթլերի աշըլտան

աչքը՝ իրաւունք չունի տիր։ Հաւէտ ինքեարտէ պուլուսնա տախի փայտէ իմանգ իտի։ Հիմարի հիւքիւմէթէ իշխանի ճինաեէթլերին հիասպանը վերէնէք տիր։ Պինանէն ալէյհ, Վիքթոր Մոյես, դալպզանլըգ իմանէր, ոըշընը էօլաիւրտիկի, վէ զէվէք վէ դայն ըէտէրինի էօլտիւրմէեէ գալզըտրը ի՛ն միւթթէֆիմ պուլունմազտա տոր։

Ըէյիսի մահքէմէ Մոյեսօր իսթինթադա պաշլար։

Ըէյիս — Էոմրիւնիւն իլք սէնէլերինի, միւհիմէրէմ փամիլեանը սանա վէրմիր օլտուղու էյի իսրէթլերէ սիւրիւք իմանէքլէ կէչիրմիշ, վէ 1867 սէնէսինտէ անճագ 20 եարընտա իքէն Պանեէօեա կէլմիշ, վէ Փէրտասը սէնէ յուլիս 14 տէ, ուսթան միւսիւ Ադրիէն Մենարը դըշը իլէ ադոր իպտիվամ էյլէմիշտիր։ Իւչ չօճուղուն տիւնեատա կէլիպ իքիսի բէք քիւշիւք իքէն էօլմիւշէր։ անճագ պիր էվլատընըզ սաղ գալըպ օտա կէչէն փէտարվարը իքիսինտէ վէֆատ էյլէմիշ տիր։ Նա՞սըլ օլուպ տա զէվճէն իլէ արանըզ պօղուլմատա պաշլատը։

Մոյեսօ աղլար։

Ըէյիս—Ճահտէթ քի պու պաղտէ իյդահաթ վիրէսին։ զիրա մէսէլէ սանա այիտ պիր շէյ տիր։ պունտան մատատա, շիմտի սանա արզ իտէճէկիմ սիւալ, սէնի շաշըրտամագ պիր սիւալ սէյլիյ տիր։ Թէքրար իտէրիմ, նասըլ օլուպ տա զէվճէն իլէ միանէնիզտէ օլան հիւքնի իմթիֆագ պօղուլմատա պաշլատը։

Մոյեսօ—Հիչ պիր սիւալինիզ ճէվապ վիրմէմ։

Ըէյիս—Շեհսէյնսիպ, ճէվապ վիրմէմէք հագգընըզ տըր, Փաղաթ զանն իթմէմ քի ամօղամէնը տա սէնին էֆքարընտա պուլունտուն։

Ամօղամթ միւսիւ Տըմանժ (Մոյեսօնուն ամօղամթը) Մոյեսօ իլէ իսթիշարատէն սոնրա, մէճլիսի պիրազ թամամ իյլէմէսինի ըէյտէ բիմա իտէր։ Մէճլիս թամամ իմթանի էսնատէ, միւսիւ Տըմանժ Մոյեսօ իլէ միւլագաթ իտիպ, հաքիմէ իյդահաթ վիրմէք քէնտիսի իշին խայըրլը օլտուղունու անլամթմատա չալըշը։

Մէճլիս եէնիտէն քիւչատ օլունուր։

Ըէյիս—Այօսէֆաղրիմէ։

—Ըէյիս—Ֆաղաթ պու կիւն վիրմէք իսթէմէտին իյդահաթլարը միւսթանթիպ վէրմիշէն տիր։ Սանա պաշգա չէյլեր սիւալ իտէճէկսիմ։

Սանա սօրատում քի նասըլ օլուպ տա զէվճէն իլէ միանէնիզտէ գըյլ ու գալ զուհուր իթտի։ Միւսթէնթիզէ վիրտիկին իյդահաթա զաղարագ, զէվճէնին ամվարը նահվճասը, պէյնինիզտէ գըյլ ու գալէ սէպէպ օլմուշ։ Էյլէ՞ մի։

Մոյեսօ—Էվէվէթ էֆէնտիմ։

Ըէյիս—Զէվճէն, միւսիւ Գրէսբէնին պօնօլարընը թագլիտէ սանա իշթիրագ իթմէտիքտէն մատատա, օղ պապտէ սիւքիւթի իթթիխատ իթմեէրէք տիւքիւմէթէ զամմազլաեաճաղընը թէհտիտ եօլլու պիլտիրմէսի տէյ՞լ մի տիր մէզքիւր գըյլ ու գալ էսպէպ օլան։

Մոյեսօ—Խայր էֆէնտիմ։

Ըէյիս—Միւսիւ Գրէսբէնին եանընտա 3 տին ֆրանգատան գիեատէ գապանընը իտին, հալ պու քի սէն սախթէքեարլըգլա բարա դազանմա-ելը թատավվուր իտիպ։ պու հալէթի թայեիպ էյլէտիկի իշին զէվճէնի էօլտիւրէրէք պաշընտան տէք իթմէք իսթէմէտին։

Մոյեսօ—Էյնէր էյլէ պիր Նինէթիմ օլմուշ օլատ իսի։ զէվճէմի թիւֆէնքի վուրուպ էյլտիւրիւր վէ մաղսէտիմէ վասըլ օլուր իտիմ։

Ըէյիս—Զէվճէնի պաշընտան տէք իթմէք իշին պաշգա պիր եօլ տիւնիւպ իճրա իթտին։ Անի, սէրպէսթճէ Բարիստէն Ամէրիգաեա եօլճուլուգ իթմէսինէ միւսաատ իթտին։

Մոյեսօ—Էվէվէթ միւսաատ իթտիմ, Փաղաթ միւսիւ Սաննէր իլէ պիրլիքտէ կիթտիմիմ։

Ըէյիս—Զէվճէնին, զանլուն միւսիւ Սաննէր իլէ պէրտաղը Ֆրանսաեը թէրք իտէճէք օլատ ղունու պիլիր իսին, խուսուսի իլէ քի, զէվճէնէ իշլու եօճուլուգա բուխատթ վիրտիին էսնատէ մէրգում շահիտ սէքիֆթիյա չէհատէթնամէեէ ապը իմգա էյլէմիշ տիր։

Մոյեսօ—Էյլէ օլաճաղընը պլսէ իտիմ միւսաատէ իթմէգ իտիմ, զէվճէնէ մուզայիրինի սէյլէմիշ իտի։

Ըէյիս—Զէվճէնին սէօղիւնէ ինանընը՞ն մը։ Մէզսուրէ եօլա չընդարդատ սոնրա թավր ու հարէքէթինի թէպրիկ իտէրէք, միւսիւ Գրէսբէնին եանընտան ընդընը, վէ Էնարէսէ օլան խանէնի սաթթլ բարարընը ալտըն, պատէհու միւսիւ Իրէսբէնէ վիրմիշ օլտուղուն քէֆալէթ ադամինի սանա իտատ իթտիլը։ Պու սուրթլէ եէտինտէ 2 սին ֆրանգատան գիեատէ բարա վար իտի։ Պու սըրատա նէ՞ եարընն չօճուղունու։ Պանեէօտէ մատամ Խարչէնին եանընտա օլուպ, մէզպուրէ, չօճոգա ճան վիրիր իտի։ զիրա էյլէ պիր կիւզ չօճուգ իտի քի քէնտի ադլ ու ֆիրասէթի էլ էօեէ վարիտէլերինին մուհասպէթի ավիֆինի իսպէրինէ ճէլլ իթմիշ իտի։ Զէվճէնաղ վագրթատան Ամէրիգատան ավտէթ իթտի, վէ գըշը Սանտա օլտուղունու պիլիրէք օրատա կիթտի, վէ չօճուղունու քէտիֆինէ թէսլիմ իթմէտիկին հալտէ կիտիպ անի հիւքիւմէթէ զամմազլաեաճաղընը էէհտիտ եօլլու պիլտիրտի։

Նի՞չին պիր բըվօվըր սաթըն ալըպ Սանա կիթտին։

Մոյեսօ—Զէվճէմ Սանա կէլիր տի մէմուլ իտէր իտիմ։

Ըէյիս—Օրատա կէլսէ իտի նէ՞ եսքամագ իտին։

Մոյեսօ—Էչինի պիթիրէճէք իտիմ։ (պու սէօզլէրի սամիին իզդիրինէ թէէսսոֆ իտէր)

Ըէյիս—Զէվճէնին կէլէճէկինի կէօրէրէք պէլճիգաեա կիթտին։ Պրիսէլէտ էրսէրի կէզոյին իշին ալա ու կիրիթթ, վէ սիյահ թաշըմագ մէմնու իքէն իզդիրինէ պիր բըվօվըր պուլունտուղու իշին ֆէգաեա հիւքմ օլունտուն։ Մօնտա Լուիզ Տըքրիւք իտինտէ պիր գըշ իլէ իանտիրէթ էյտա իտիպ մէզպուրէյի Բարիսէ կէօթէրմէեի թէբլիթ իթտին։

Մոյեսօ—Քէնտիսի իսթէտի քի Բարիսէ կէօթիւրյիմ։

Ըէյիս—Էվէվէթ, քէնտի թատիրի իզդրէ

[illegible]

նընն ալիշատրնտա պօղուգլուգ օլտուղու իշին շիքեատէթ իթտիկին հալտէ, Փահիշէ պիր զարըրեը ալըպ Բարիսէ կէօթիւրիր վէ Մոնրուժ մահէլլէսինտէ պիր խանէէ իտնէրսինիզ։ Ցունվար աերնտա նագլի մէքեան իթտինիզ, նէ՞ իտի սէպէպ։

Մոյեսօ—Սէպէպ, գալպ պօնօ իրաճ իթմէմ իտի։

Ըէյիս—Մէզքիւր գալպ պօնօլար սաեէսինտէ պիր թագըմ կէլմա վէ գումուշ ալըրագ Լուիզ Տըքրիւքէ վիրիրսին։ պա՛ տա պունարը ալտըղը պիրլէ Պէլճիգաեա կիտէր։ Պու էսնատէ սայքի պէչ բարան գալմաքը, վէ գէզքը՝ նէ եարաեբմ տէյ չաշըրըպ գալմըշ իտին։ Ալըպ եէնիտէն մատամ Մարչէնին եանընա վիրտին։ մէզպուրէ, չօճուղունու հէր նէ վագթի կէօթիւրսէն գաղուլ իտէր իտի։ Զէվճէն թըրամվայատան ինտիկի սըրատա լուզէրինէ հիւճում պիրլէ ատաեագ բաթըրթիրընա չըգրտրըղընըզտա, միւսիւ Սաննէր մէատալէէ իտիպ զէվճէնի հիմաեէ էյլէտի։ Պունուն իւզէրինէ վալիտէսի կիտիպ սրմասընիշին մատամ Մարչէնին խանէսինէն գէլճէնը ալտըն։ Վէ պատէհու Պէլճիգատա էլինտէն ալտըղտրը բըվօվըրատան տաշտ ալա պիր բըվօվըր իշթիրա իտէր, վէ մատամ Տըքրիւքէ եէնիտէն պիրլիքտէ ատաբատաեը թէքլիֆ իթմէք իշին Մոնա կիտէրսին։

Մոյեսօ—Պէն օնա էյլէ պիր շէյ թէքլիֆ իթմէտիմ։

Ըէյիս—Էվէվէթ էթտին, Փաղաթ օգատուլ իթմէտի։ Անիտէ Բարիսէ ավտէթ իթտին, վէ պատէհու Սանա կիտիպ չօճուղունու թէքրար ալտըն։ Պու էսնատէ չօճուղունու էյտիրմէյի նիհէթ իթմիշ իտին։ Դաեէթ տէրին պիր դուեու վար օլտուղունու պիլիր իտին։ զիրա մէզքիւր դուեուսուն տէրինէյի։ Բարիսին էն եուքսէք խանէլէրի եիւքսէքլիկինտէ իտի։ Էվէլինտէն գուրուպ գըշմըղազընը մէզքիւր կիրատատա ամմագ խանէտին։

Մոյեսօ—Դուեուսուն նէ գատար տէրին օլտուղունու պիլմէզ իտիմ։

Ըէյիս—Կիճէ եարըսընա տօղրու Ֆրան Պուրժօա սօղաղընտան եօլա չըգտըն, վէ չօճուղուն ուդուտա իքէն սըրթլաեէրէք, մէզքիւր գուեուեա կէօթիւրէն ուզուն եանի իքի ատաթլըգ եօլու էլէ ալտըն, վէ էոնայի բահտէ մէզքիւր նիհէթինտէն վագ կէչմէեի ասլա ֆիրրինտէն կէչիրմէտին։ Մէմուլ իտէր իտին քի չօճուղուն գուեուսեա տիւշէր տիւշմէգ էյլիւր տէյի։ Հաթթա իպտիտի պէյլի իթմէմէք իշին չօճուղունու Պէլճիգաեա կէօթիւրիսօրըմ տէտին։

Մոյեսօ, տէօքտիյի կէօզ եաշլարընտան պէսի գրսսրըմը օլտուղու հալտէ—Պաշգա նէ՞ եարասպէր իտիմ։ Պէշ բարամ գալմամը իտի։ եաշամաեա նիհէթիմ եօգ իտի։

Ամօղամթ միւսիւ Տըմանժ, մէզքիւր ճէվապը, ըէյիսին տավէթի իւզէրինէ թէքրարլատը։

Ըէյիս—Հիսապը տօղրու չըգմատը, վէ չօճուղուն էօլճէք եէրտէ վիճուտի խուրտէնիաշ օլտու իսէ, սէպէպի չու տուր քի գուեուսընը ալթընտա կէպէրմիշ պիր քէլլ օլտուղունտան վիճուտի թաշա թօբրաղա թէսատիֆ իթմէմիշ տիր։ Գուեուսընը պաշը ուճունտա տուրուպ սաաթլարճա չօճուղուն ինիլթիսինի իշթիմիշ, վէ պուղա կիպի պաղըրը իտի տէմիշսին։ Զօճուգ կիպի պաղըրը իտի տէմիշսին։ Զօճուգ կիճէ եարըսընտան պաշլաեարագ ֆէրատասը կիւնիւ սաաթ 9 ա գատար ինէյիպ, օ սըրատա օրատան կէչէն ատամընը պիրիսի ինիլթի սէսինի իշիտիր։ պիշարէ ֆէրատասը կիճէ սոն նէֆէսինի թէսլիմ իթմիշ տիր։

Պու չօճուղուն մէզքիւր գուեուեա աթթան քէնտի. օլտուղունու իդրար իտէ՞մմինի։

Մոյեսօ—Էվէվէթ էֆէնտիմ։

Ըէյիս—Պու ճինաեէթի իշէտիքատէն սոնրա իւզէրինէ սալա հէեէճան վէ բէշիմանլըգ էսէրի կէօրիւմէմիշ տիր։ Օ կիւնիւ ըէգ էսէրի կէօրիւմէմիշ տիրինին եանընա էսքի ուսթալարընտան պիրիսինին եանընա կիթմիշսին, վէ մէրգում սիմանտան հիշ պիր շէյ քէշֆ իտէմէմիշ տիր։ Պարրս նամ տօսթուն իլէ կիտիպ եէմէք եէմիշսին, վէ «չօճուղուն նա՞սըլ տըր» տէյի սիւալինէ, ասլա քէնտինի պօղմաեարագ, «Մոնմարթրըտա էմինիեէթլի պիրիսինին եանընտա տըր» տէեէրէք ճէվապ վիրմիշսին։ Նի՞չին

Մոյեսօ—Էօմրիւմտէ՞ օսատատը իտիմ։

Ըէյիս—Էյի, լաքին չօճուղունու վալիտէսինտէն կիզլի օլարագ Սանտա վէ եա սայիր պիր մահէլլատէ, հաթթա Պէլճիգատա էմինիեէթլի պիրիսինին եանընա վիրէմմ՞զ մի իտին։

Մոյեսօ—Արթըգ եաշամագ իսթէմէզ իտիմ։

Ըէյիս—Ֆարզ իտէլիմ քի եաշամագ իսթէմէզ իտին, Փաղաթ պէօյլէ պիր նիհէթին օլտուղունա, մէյտանտա հիշ պիր իսպաթ եօգ տըր։ Սահիհ տիր քի մահալլատէ իքէն գաչմագ իսթէտին։ Նիհէթին Լուիզ Տըքրիւքէ գավուշմագ իտի։ Փաղաթ մէզպուրէ չօճուղունու իսթէմէզ իտի։ Գանզի տուլդունտան թահրիք օլունմուշ օլմըլըսը։ Շահիտլէրին թատիգինէ կէօրէ, զէվճէնի բէք սէվէր իտիշսին։ Հէր քէսին սէվտիյի վէ իզդրինէ հայրան օլտուղու պիշարէ գըշճըղազընը գուրպան իթմէեէ գօրգմատը։ Հաքիմ էֆէնտիլէր, չօճուղուն Փօթոկրաֆընը սոնրա կէօրէճէքտիր։

Ըէյիս—Իսթինթադընա պաղըլտըղընտա միւսթէնթիգ «կէօեա պէն չօճուգ պաղապիրիմ կիտի» տէեէրէք ճէվապ վիրմիշսին։

Մոյեսօ—Ֆիքրիմի էյիճէ անլաեամըշտար։

Ըէյիս—Ֆէզլիքէտէ իշար օլունտուղունա կէօրէ, զէվճէն իլէ պէյնինիզտէ գըյլ ու գալ էսպէպ օլան չէյ, եարատըղընը ատթէ պօնօլար տըր։ պու սէպէպտէն զէվճէն սէնի թէրք իթմիշ։ վէ սէնատէ հիւքիւմէթէ կիտիպ զամմազլատաղ տէյի գօրգմըշսըն։

Գատէհու ըէյիս, Մոյեսօնընը զէվճէ վէ գայն բէտէրինի էօլտիւրմէեէ զալգըշմասընտան պահն իտէր։

Ըէյիս—Պիր չօգ կիւնլէր բուսուսեա կիրմիշ օլտուղուն հալտէ կիւնիւն պիրինատէ էլինտէ բըվօվըր օլարագ, գայն բէտէրինին խանէսինէ կիրէրսին։ Հէլէ քի գէվճէն սէսինի թանրեարագ գաչար վէ գաբուեու սիւրմէլէեէրէք եագատը գուրթարըր վէ պատէհու արգասընտան զօչտուղունու, վէ գաբուեու դըրմատա դալգըշըղընը կէօրիւնճէ էօլիւմիւ կէօզէ ալարագ բէնճիրէտէն սօղաղա ատթլար։ հէլէ քի էօլմէյի ատճագ վիճուտինին պագը եէրլերի պէրկէլենմէքլէ դուրթուլուր։ Ցէօրթ ատֆիա թապանճա պօչաթտըն։

Մոյեսօ էվվէթ, Փաղաթ բասթ կէլա էօյլէճէ ատթարմ։

Ըէյիս—Զէվճէն օտատատ տըր զանն իտէրէք պուլունտուղու թարաֆա տօղրու ատթտըն։ Պունունլա տա իդթիֆա իթմէզսին։ գայն բէտէրին էլինատ պիր սիւրիւրիւճ սաբը պուլունտուղու հալտէ արդանատա տուրտուղունու կէօրիւնճէ իւզէրինէ նըշան ալըրսըն։ հէլէ քի նէրտիպանընը պիր թարաֆընա չէքիլտիկինտէն ատճագ ումուզընտան վուրուլուր։

Մոյեսօ—Գայն բէտէրիմին օրատա տուրտուղուն պիրիմէգ իտիմ։ պունտան մատատա, մէրգումա գարշը պիր զարարագ ու ատավէթիս, վէ պինանէն ալէյհ էօլտիւրմէեէ նիհէթիմ եօգ իտի։

Ըէյիս—Զօգ էյի, Փաղաթ նասըլ քի սէօյլէտին, պիր քիչի էքսիք զիմատէ էօլտիւրմիշսին, պէյիս եօգ։ Գուրշունը չըգարտըգլարընտան միւսիւ Մինար գուրքուլու։

Միւսիւ Գրէսբէնին պիրինճի չահիտ օլտուղու հալտէ, Մոյեսօնընը եաբմըշ օլտուղու պօնօլարընը թէրքիպ վէ իտալը հագգընտա սանաթճա թաֆսիլաթա կիրիշմէքլէ իգթիֆա իթմիշ տիր։

Մոյեսօ սէնէտէ իչ տին Ֆրանգա եագընը բարա զաղանտըղընը իդրար իտէր։

Պատէհու Մոյեսօնընը, գալպ պօնօ իտրաճ իտէր։

Ամօղամթ միւսիւ Տըմանժ (Մոյեսօնընը ամօղամթը) Մոյեսօ իլէ իսթիշարատէն սոնրա, մէճլիսի պիրազ թամամ իյլէմէսինի ըէյտէ բիմա իտէր։ Մէճլիս թամամ իթտի էսնատէ, միւսիւ Տըմանժ Մոյեսօ իլէ միւլագաթ իտիպ, հաքիմէ իյդահաթ վիրմէք քէնտիսի իշին խայըրլը օլտուղունու անլամթմատա չալըշը։

Մէճլիս եէնիտէն քիւչատ օլունուր։

Ըէյիս—Այօսէֆաղրիմէ։

—Ըէյիս—Ֆաղաթ պու կիւն վիրմէք իսթէմէտին իյդահաթլարը միւսթանթիպ վէրմիշսին տիր։ Սանա պաշգա չէյլեր սիւալ իտէճէկսիմ։

Սանա սօրատում քի նասըլ օլուպ տա զէվճէն իլէ միանէնիզտէ գըյլ ու գալ զուհուր իթտի։ Միւսթէնթիզէ վիրտիին իյդահաթա զաղարագ, զէվճէնին ամվարը նահվճասը, պէյնինիզտէ գըյլ ու գալէ սէպէպ օլմուշ։ Էյլէ՞ մի։

Մոյեսօ—Էվէվէթ էֆէնտիմ։

Ըէյիս—Զէվճէն, միւսիւ Գրէսբէնին պօնօլարընը թագլիտէ սանա իշթիրագ իթմէտիքտէն մատատա, օղ պապտէ սիւքիւթի իթթիխատ իթմեէրէք տիւքիւմէթէ զամմազլաեաճաղընը թէհտիտ եօլլու պիլտիրմէսի տէյ՞լ մի տիր մէզքիւր գըյլ ու գալ էսպէպ օլան։

Մոյեսօ—Խայր էֆէնտիմ։

Ըէյիս—Միւսիւ Գրէսբէնին եանընտա 3 տին ֆրանգատան գիեատէ գապանընը իտին, հալ պու քի սէն սախթէքեարլըգլա բարա դազանմա-ելը թատավվուր իտիպ։ պու հալէթի թայեիպ էյլէտիկի իշին զէվճէնի էօլտիւրէրէք պաշընտան տէք իթմէք իսթէմէտին։

Մոյեսօ—Էյնէր էյլէ պիր Նինէթիմ օլմուշ օլատ իսի։ զէվճէմի թիւֆէնքի վուրուպ էյլտիւրիւր վէ մաղսէտիմէ վասըլ օլուր իտիմ։

Ըէյիս—Զէվճէնի պաշընտան տէք իթմէք իշին պաշգա պիր եօլ տիւնիւպ իճրա իթտին։ Անի, սէրպէսթճէ Բարիստէն Ամէրիգաեա եօլճուլուգ իթմէսինէ միւսաատ իթտին։

Մոյեսօ—Էվէվէթ միւսաատ իթտիմ, Փաղաթ միւսիւ Սաննէր իլէ պիրլիքտէ կիթտիմիմ։

Ըէյիս—Զէվճէնին, զանլուն միւսիւ Սաննէր իլէ պէրտաղը Ֆրանսաեը թէրք իտէճէք օլատ ղունու պիլիր իսին, խուսուսի իլէ քի, զէվճէնէ իշլու եօճուլուգա բուխատթ վիրտիին էսնատէ մէրգում շահիտ

[illegible]

օլտուղունու պիլմէզ իտիմ։

Ըէյիս—Կիճէ եարըսընա տօղրու Ֆրան Պուրժօա սօղաղընտան եօլա չըգտըն, վէ չօճուղուն ուդուտա իքէն սըրթլաեէրէք, մէզքիւր գուեուեա կէօթիւրէն ուզուն եանի իքի ատաթլըգ եօլու էլէ ալտըն, վէ էոնայի բահտէ մէզքիւր նիհէթինտէն վագ կէչմէեի ասլա ֆիրրինտէն կէչիրմէտին։ Մէմուլ իտէր իտին քի չօճուղուն գուեուեա տիւշէր տիւշմէգ էյլիւր տէյի։ Հաթթա իպտիտի պէյլի իթմէմէք իշին չօճուղունու Պէլճիգաեա կէօթիւրիսօրըմ տէտին։

Մոյեսօ, տէօքտիյի կէօզ եաշլարընտան սէսի գրսսրըմը օլտուղու հալտէ—Պաշգա նէ՞ եարասպէր իտիմ։ Պէշ բարամ գալմամը իտի։ եաշամաեա նիհէթիմ եօգ իտի։

Ամօղամթ միւսիւ Տըմանժ, մէզքիւր ճէվապը, ըէյիսին տավէթի իւզէրինէ թէքրարլատը։

Ըէյիս—Հիսապը տօղրու չըգմատը, վէ չօճուղուն էօլճէք եէրտէ վիճուտի խուրտէնիաշ օլտու իսէ, սէպէպի չու տուր քի գուեուեանը ալթընտա կէպէրմիշ պիր քէլլ օլտուղունտան վիճուտի թաշա թօբրաղա թէսատիֆ իթմէմիշ տիր։ Գուեուեանը պաշը ուճունտա տուրուպ սաաթլարճա չօճուղուն ինիլթիսինի իշթիմիշ, վէ պուղա կիպի պաղըրը իտի տէմիշսին։ Զօճուգ կիպի պաղըրը իտի տէմիշսին։ Զօճուգ կիճէ եարըսընտան պաշլաեարագ ֆէրատասը կիւնիւ սաաթ 9 ա գատար ինէյիպ, օ սըրատա օրատան կէչէն ատամընը պիրիսի ինիլթի սէսինի իշիտիր։ պիշարէ ֆէրատասը կիճէ սոն նէֆէսինի թէսլիմ իթմիշ տիր։

Պու չօճուղուն մէզքիւր գուեուեա աթթան քէնտի. օլտուղունու իդրար իտէ՞մմինի։

Մոյեսօ—Էվէվէթ էֆէնտիմ։

Ըէյիս—Պու ճինաեէթի իշէտիքատէն սոնրա իւզէրինէ սալա հէեէճան վէ բէշիմանլըգ էսէրի կէօրիւմէմիշ տիր։ Օ կիւնիւ ըէգ էսէրի կէօրիւմէմիշ տիրինին եանընա էսքի ուսթալարընտան պիրիսինին եանընա կիթմիշսին, վէ մէրգում սիմանտան հիշ պիր շէյ քէշֆ իտէմէմիշ տիր։ Պարրս նամ տօսթուն իլէ կիտիպ եէմէք եէմիշսին, վէ «չօճուղուն նա՞սըլ տըր» տէյի սիւալինէ, ասլա քէնտինի պօղմաեարագ, «Մոնմարթրըտա էմինիեէթլի պիրիսինին եանընտա տըր» տէեէրէք ճէվապ վիրմիշսին։ Նի՞չին

Մոյեսօ—Էօմրիւմտէ՞ օսատատը իտիմ։

Ըէյիս—Էյի, լաքին չօճուղունու վալիտէսինտէն կիզլի օլարագ Սանտա վէ եա սայիր պիր մահէլլատէ, հաթթա Պէլճիգատա էմինիեէթլի պիրիսինին եանընա վիրէմմ՞զ մի իտին։

Մոյեսօ—Արթըգ եաշամագ իսթէմէզ իտիմ։

Ըէյիս—Ֆարզ իտէլիմ քի եաշամագ իսթէմէզ իտին, Փաղաթ պէօյլէ պիր նիհէթին օլտուղունա, մէյտանտա հիշ պիր իսպաթ եօգ տըր։ Սահիհ տիր քի մահալլատէ իքէն գաչմագ իսթէտին։ Նիհէթին Լուիզ Տըքրիւքէ գավուշմագ իտի։ Փաղաթ մէզպուրէ չօճուղունու իսթէմէզ իտի։ Գանզի տուլդունտան թահրիք օլունմուշ օլմըլըսը։ Շահիտլէրին թատիգինէ կէօրէ, զէվճէնի բէք սէվէր իտիշսին։ Հէր քէսին սէվտիյի վէ իզդրինէ հայրան օլտուղու պիշարէ գըշճըղազընը գուրպան իթմէեէ գօրգմատը։ Հաքիմ էֆէնտիլէր, չօճուղուն Փօթոկրաֆընը սոնրա կէօրէճէքտիր։

Ըէյիս—Խթինթադընա պաղըլտըղընտա միւսթէնթիգ «կէօեա պէն չօճուգ պաղապիրիմ կիտի» տէեէրէք ճէվապ վիրմիշսին։

Մոյեսօ—Ֆիքրիմի էյիճէ անլաեամըշտար։

Ըէյիս—Ֆէզլիքէտէ իշար օլունտուղունա կէօրէ, զէվճէն իլէ պէյնինիզտէ գըյլ ու գալ էսպէպ օլան չէյ, եարատըղընը ատթէ պօնօլար տըր։ պու սէպէպտէն զէվճէն սէնի թէրք իթմիշ։ վէ սէնատէ հիւքիւմէթէ կիտիպ զամմազլատաղ տէյի գօրգմըշսըն։

Գատէհու ըէյիս, Մոյեսօնընը զէվճէ վէ գայն բէտէրինի էօլտիւրմէեէ զալգըշմասընտան պահն իտէր։

Ըէյիս—Պիր չօգ կիւնլէր բուսուսեա կիրմիշ օլտուղուն հալտէ կիւնիւն պիրինատէ էլինտէ բըվօվըր օլարագ, գայն բէտէրինին խանէսինէ կիրէրսին։ Հէլէ քի գէվճէն սէսինի թանրեարագ գաչար վէ գաբուեու սիւրմէլէեէրէք եագատը գուրթարըր վէ պատէհու արգասընտան զօչտուղունու, վէ գաբուեու դըրմատա դալգըշըղընը կէօրիւնճէ էօլիւմիւ կէօզէ ալարագ բէնճիրէտէն սօղաղա ատթլար։ հէլէ քի էօլմէյի ատճագ վիճուտինին պագը եէրլերի պէրկէլենմէքլէ դուրթուլուր։ Ցէօրթ ատֆիա թապանճա պօչաթտըն։

Մոյեսօ էվվէթ, Փաղաթ բասթ կէլա էօյլէճէ ատթարմ։

Ըէյիս—Զէվճէն օտատատ տըր զանն իտէրէք պուլունտուղու թարաֆա տօղրու ատթտըն։ Պունունլա տա իդթիֆա իթմէզսին։ գայն բէտէրին էլինատ պիր սիւրիւրիւճ սաբը պուլունտուղու հալտէ արդանատա տուրտուղունու կէօրիւնճէ իւզէրինէ նըշան ալըրսըն։ հէլէ քի նէրտիպանընը պիր թարաֆընա չէքիլտիկինտէն ատճագ ումուզընտան վուրուլուր։

Մոյեսօ—Գայն բէտէրիմին օրատա տուրտուղուն պիրիմէգ իտիմ։ պունտան մատատա, մէրգումա գարշը պիր զարարագ ու ատավէթիս, վէ պինանէն ալէյհ էօլտիւրմէեէ նիհէթիմ եօգ իտի։

Ըէյիս—Զօգ էյի, Փաղաթ նասըլ քի սէօյլէտին, պիր քիչի էքսիք զիմատէ էօլտիւրմիշսին, պէյիս եօգ։ Գուրշունը չըգարտըգլարընտան միւսիւ Մինար գուրքուլու։

Միւսիւ Գրէսբէնին պիրինճի չահիտ օլտուղու հալտէ, Մոյեսօնընը եաբմըշ օլտուղու պօնօլարընը թէրքիպ վէ իտալը հագգընտա սանաթճա թաֆսիլաթա կիրիշմէքլէ իգթիֆա իթմիշ տիր։

Մոյեսօ սէնէտէ իչ տին Ֆրանգա եագընը բարա զաղանտըղընը իդրար իտէր։

Պատէհու Մոյեսօնընը, գալպ պօնօ իտրաճ իտէր։

Ամօղամթ միւսիւ Տըմանժ (Մոյեսօնընը ամօղամթը) Մոյեսօ իլէ իսթիշարատէն սոնրա, մէճլիսի պիրազ թամամ իյլէմէսինի ըէյտէ բիմա իտէր։ Մէճլիս թամամ իթտի էսնատէ, միւսիւ Տըմանժ Մոյեսօ իլէ միւլագաթ իտիպ, հաքիմէ իյդահաթ վիրմէք քէնտիսի իշին խայըրլը օլտուղունու անլամթմատա չալըշը։

Մէճլիս եէնիտէն քիւչատ օլունուր։

Ըէյիս—Այօսէֆաղրիմէ։

—Ըէյիս—Ֆաղաթ պու կիւն վիրմէք իսթէմէտին իյդահաթլարը միւսթանթիպ վէրմիշսին տիր։ Սանա պաշգա չէյլեր սիւալ իտէճէկսիմ։

Սանա սօրատում քի նասըլ օլուպ տա զէվճէն իլէ միանէնիզտէ գըյլ ու գալ զուհուր իթտի։ Միւսթէնթիզէ վիրտիին իյդահաթա զաղարագ, զէվճէնին ամվարը նահվճասը, պէյնինիզտէ գըյլ ու գալէ սէպէպ օլմուշ։ Էյլէ՞ մի։

Մոյեսօ—Էվէվէթ էֆէնտիմ։

Ըէյիս—Զէվճէն, միւսիւ Գրէսբէնին պօնօլարընը թագլիտէ սանա իշթիրագ իթմէտիքտէն մատատա, օղ պապտէ սիւքիւթի իթթիխատ իթմեէրէք տիւքիւմէթէ զամմազլաեաճաղընը թէհտիտ եօլլու պիլտիրմէսի տէյ՞լ մի տիր մէզքիւր գըյլ ու գալ էսպէպ օլան։

Մոյեսօ—Խայր էֆէնտիմ։

Ըէյիս—Միւսիւ Գրէսբէնին եանընտա 3 տին ֆրանգատան գիեատէ գապանընը իտին, հալ պու քի սէն սախթէքեարլըգլա բարա դազանմա-ելը թատավվուր իտիպ։ պու հալէթի թայեիպ էյլէտիկի իշին զէվճէնի էօլտիւրէրէք պաշընտան տէք իթմէք իսթէմէտին։

Մոյեսօ—Էյնէր էյլէ պիր Նինէթիմ օլմուշ օլատ իսի։ զէվճէմի թիւֆէնքի վուրուպ էյլտիւրիւր վէ մաղսէտիմէ վասըլ օլուր իտիմ։

Ըէյիս—Զէվճէնի պաշընտան տէք իթմէք իշին պաշգա պիր եօլ տիւնիւպ իճրա իթտին։ Անի, սէրպէսթճէ Բարիստէն Ամէրիգաեա եօլճուլուգ իթմէսինէ միւսաատ իթտին։

Մոյեսօ—Էվէվէթ միւսաատ իթտիմ, Փաղաթ միւսիւ Սաննէր իլէ պիրլիքտէ կիթտիմիմ։

Ըէյիս—Զէվճէնին, զանլուն միւսիւ Սաննէր իլէ պէրտաղը Ֆրանսաեը թէրք իտէճէք օլատ ղունու պիլիր իսին, խուսուսի իլէ քի, զէվճէնէ իշլու եօճուլուգա բուխատթ վիրտիին էսնատէ մէրգում շահիտ

[illegible]

օլտուղունու պիլմէզ իտիմ։

Ըէյիս—Կիճէ եարըսընա տօղրու Ֆրան Պուրժօա սօղաղընտան եօլա չըգտըն, վէ չօճուղուն ուդուտա իքէն սըրթլաեէրէք, մէզքիւր գուեուեա կէօթիւրէն ուզուն եանի իքի ատաթլըգ եօլու էլէ ալտըն, վէ էոնայի բահտէ մէզքիւր նիհէթինտէն վագ կէչմէեի ասլա ֆիրրինտէն կէչիրմէտին։ Մէմուլ իտէր իտին քի չօճուղուն գուեուեա տիւշէր տիւշմէգ էյլիւր տէյի։ Հաթթա իպտիտի պէյլի իթմէմէք իշին չօճուղունու Պէլճիգաեա կէօթիւրիսօրըմ տէտին։

Մոյեսօ, տէօքտիյի կէօզ եաշլարընտան սէսի գրսսրըմը օլտուղու հալտէ—Պաշգա նէ՞ եարասպէր իտիմ։ Պէշ բարամ գալմամը իտի։ եաշամաեա նիհէթիմ եօգ իտի։

Ամօղամթ միւսիւ Տըմանժ, մէզքիւր ճէվապը, ըէյիսին տավէթի իւզէրինէ թէքրարլատը։

Ըէյիս—Հիսապը տօղրու չըգմատը, վէ չօճուղուն էօլճէք եէրտէ վիճուտի խուրտէնիաշ օլտու իսէ, սէպէպի չու տուր քի գուեուեանը ալթընտա կէպէրմիշ պիր քէլլ օլտուղունտան վիճուտի թաշա թօբրաղա թէսատիֆ իթմէմիշ տիր։ Գուեուեանը պաշը ուճունտա տուրուպ սաաթլարճա չօճուղուն ինիլթիսինի իշթիմիշ, վէ պուղա կիպի պաղըրը իտի տէմիշսին։ Զօճուգ կիպի պաղըրը իտի տէմիշսին։ Զօճուգ կիճէ եարըսընտան պաշլաեարագ ֆէրատասը կիւնիւ սաաթ 9 ա գատար ինէյիպ, օ սըրատա օրատան կէչէն ատամընը պիրիսի ինիլթի սէսինի իշիտիր։ պիշարէ ֆէրատասը կիճէ սոն նէֆէսինի թէսլիմ իթմիշ տիր։

Պու չօճուղուն մէզքիւր գուեուեա աթթան քէնտի. օլտուղունու իդրար իտէ՞մմինի։

Մոյեսօ—Էվէվէթ էֆէնտիմ։

Ըէյիս—Պու ճինաեէթի իշէտիքատէն սոնրա իւզէրինէ սալա հէեէճան վէ բէշիմանլըգ էսէրի կէօրիւմէմիշ տիր։ Օ կիւնիւ ը

ՐՈՒՍԻԱ ԹԱՐԻԽԻ

ԳԼՈՒՄԸ ԷՎՎԷԼ

ՐՈՒՍԻԱՆԸՆ ԹԱ. ՊԻՏԱՅԷԹԻՆՏԷՆ ԽՐԻՍԹԻԵԱՆԼԸՂԸ ԹԷՔՄԻԼ ԳԱՊՈՒԼ ԻՄԱԷՍԻՆԷ ԳԱՏԱՐ.

(Խրիսթիեանլըղը պէշինճի սարբնտան 1015 սէնէսինէ գատար։)

—

ՅԱՍԼԸ ԷՎՎԷԼ

Ռուսիանքն պիտայէթի. — Քիէֆ վէ Նովկօրօտ շէհիրլէրի իսնասը. — Վէ Սլավ-Ռուսլարըն ախլաղ ու առտաթը։

(Խրիսթիեանլըղը պէշինճի սարբնտան տօգուզունճու սարբնա գատար։)

(Ճիւմաա իրթէսի կիւնքի նիւսխէսիզէն պագըյյէ)

Բիւրիք, եաբնոց մէրգում խասմինի էօլտիրմէքլէ իգթիֆա իթմէյիպ, իլլա, քէմալի էմնիյէթ իւզրէ պուլունմադ նէյէթիյլէ տախի, մէղքիւր իսթիլատէ մէտհալի օլանլարըն վէ օլ պադատէ շիւղհէլի պուլունանլարըն քեաֆֆէյինի գօվալմըշ, պուլտուրմաշ, վէ թէլէֆ իթտիրմիշ տիր. վէ, կէրէկ արթըգ էհալիսինին բահաթ վէ իթտատ իւզրէ պուլունմասընտան, վէ կէրէկ (864 սէնէսինտէ) իքի գարտաշլարընընն տախի, վարիս պըրագմադպզընն վէ ֆոթիյէսի հիհէթլէ, մէրգումանն հիքիմէթի, քէսպի ադամէթ իյէմիշ օլտուղունտան, մէմալիքինի պիյիք վէ ճէնկեավէր առամլարընա թադտիմ իթմիշ տիր. Ֆագաթ, գարտաշլարը խմատա ու մուավէնէթինէն մահրում գալմըշ օրմաը սէպէպտիլէ, պիր կիւն պիրտէն սիրէ, գօնչուսու օլան թայիֆէլէր իւզրինէ հիւճումա գալգըշըրլար շիւբհէ վէ խէվֆինէ զահիպ օլտուղունտան, քէնտի մէմալիքի հուտուտարը մուհաֆազասընա միւթատտիս պուլունան մէվզըլարը, սէչտիկի վէ էմնիյէթ իթտ'էի պէհտիր քիմէսէնէլէրէ իհտէլ իթմիշ, վէ պուունլարընն զայրէթ վէ սատագաթլարընը արթըրմադ մադսէտիյլէ տախի, մէնֆաաթը չահտիյէլերինի թէհվիզ իթմէքլիք գախտէսինի իթթիխադ պիրլէ, հիքիմէթ վէ եանտատ իմթիեազարը էվլատիյէթ իւզրէ քէնտի իհտէյէրինէ գալմամադ իւզրէ, հէր պիրինէ պիրէր տէրէպ յէրիկի իւնվան վէ գուտրէթի վէրմիշ տիր։

Բիւրիք, քէնտի մէմալիքի էմնիյէթի ըզմնընտա, թէտաարիրի լաղըմէյի մէվզբի իմբայէ դայմադ մադսէտինէ օլտուղունտան, օլ վազթին ուսուլինէ թէվֆիգան, մաղարրը հիքիմէթի օլան Նովկօրօտ շէհրի էթրաֆընա գալէպլար եարտըրարադ իսթիհբամ վէրմիշ իսէ տէ, քէնտի հիքիմէթինի, իսլազընա սէվտիրմէքլիք գաթտէյի միհիմի վէ չաեանը տիդգաթ պիր թէչէպպիւսէ տահա, եանի իսթանպօլուն ղապթընա գալգըշմըշլար տըր։ Վէ մուվաֆֆադ օլտուղլարը պաղը ղալէպլերատէն, վէ թօրամըշ օլտուղլարը տաքիրին քէսրէթինէն թէշվիգ օլունուպ վէ ճէսարէթ պարադ, մէղքիւր նէյէթլերինէ թագվիյյէթ վէրմիշլէր, վէ իքի եիւզ դըթա կէվրիլէրէ բաքիպ օլարադ, վէ էմնայի բահատ իքի թարաֆը զըեըլարտա գանլար տէօքիւպ վէ աթէշլեր սաչարադ, Պարատէնիցէն Պոդաղ իշինէ կէշմիշլէր, վէ թա իսթանպոլա գատար կէլէրէք, տէրեա թաբաքընտան, շէհրի մէզպուրու թահթը մուհասէրէյէ վագ իյլէմիշլէր, վէ հէրման զապթ ու թէսխիրինէ միւէյէսէր օրմադ իւզրէ տէ պուրունմուշլար իսէ տէ, պիրտէն պիրէ պիր պօրա վէ պիր ֆուրթունա տըր ՀԸԳԸՍ, թէքէվլէրինի պիրպիրինէ կէշիրմիշ օլտուղունտան, անճադ պիր գաշ թէքնէլերի գալմըշ օլտուղու հալտէ, Քիյէֆէ միւրաճաաթա մէճպուր օլմուշլար տըր։

Գավզա օլմադպզընն վուգուա կէլմիշ օլան պու ատհէթամիզ պօզղունլուգ, իսթանպոլ խալգը իթիդատընճա, պիր հիմայէյի սէմավիյյէ ատտա օլունտուղու թազտիրտէ, տիւմէնլէրի իթիդատընճա տախի, պիր զաղապուլլահ սաեըլտըզընտան, մէրգուման պութթէրէսի Ռուսլար, խրիսթիեանլըզը դապտուլիատէրէք, վաֆթիզ օլմագլըգ ալգու վէ նէյէթլերինի սէկեան զըմնընտա, անինայ իսթանպոլա էլչիլեր կէօնտէրմիշլէր տիր։

Օլ վազթին բաթրիկի պուլունան Ֆոթիուս թարաֆընտան, 866 սէնէսինտէ, Շարդ բիսկոպօսլարընա պու միհիմ վազաեա տայիր կէօնտէրիլմիշ օլան պէեանանամէտէ, պէր վէֆթի աթի օգունմադտա տըր։ «Զաբլմիզդտա եէքթա օլուպ, քէնտի գօմչուլարընա զուլպէ իթմէքտէ օլան, վէ քէմալի զուրուրլարընտան նաչի, հաթթա Բօմա իմբէրատօրլուղունա պիլէ հիւճումա գալգըշան Ռուսլար, քէնտի իթիդատը պաթըլարընն թէրք իլէ, չիմտի Հապրէթի Իսանընն քիլիսէսինի զապտլ իթմիշլեր, վէ պիգիմ ատուլի էքսէրլէրիմիզ օլտուգլարը հալտէ, տօսթու սատրգմըզ օրմուշլար տըր. պինատէն ալէյհ, մէրգումարա պիր բիսգօպօս իլէ պիր տէ բաբաս կէօնտէրմիշլիզ տիր, վէ թարաֆլարընտան տա, խրիսթիեանլըգ հագգընտա, շէվգ ու զայրէթի ազիմէ զուհուրա կէլմէքտէ տիր։»

Ֆոթիուս վէ Ինեաս բաթրիգլէր, եանի էվվէլքի 866, վէ իքինճիսի տախի 867 սէնէլէրինտէ, տինի իսէվի թօհումարընը, Քիյէֆ շէհրինտէ էքմիշլեր, վէ ադ վազթատան չօգլար քիլիսէյէ տախիլ օրմուշլար տըր։ Վէ իշթէ պու հէնկեամարտա տըր քի, Մօրավիատա, Ազիզ Սիրիլ մարիֆէթիյլէ, պիր գաշ սէնէ էվվէլ իհտատ իտիլմիշ օլան եէնի սլավճա եազըլար իսթիմալինի, պազը միսիոնէրլէր, պու եէնի խըրիսթիեանլար իշինէ իտիսալ իթմիշլեր տիր. մէղքիւր եազըլարճա պազը թէպէտուլթ վուգու պուլուուդատան սօնրա, շիմտի Ռուսիատա, Ուլահ-Պուղդանատա, Պուլղարիատա վէ Սըրպիատա իսթիմալ օլունմադտա տըր։ Խրիսթիեան օրմազտան էվվէլ, պու խալգլար եազմադ օդումադ նէ տիր պիրմէմէքտէ օլուպ, Ֆագաթ բաբասլար, ազամըգ մալիումաթ սահիպի օլտուգլարը կիպի, պիր նէվի եազը տախի պիրմէքտէ իտիլէր։

Բիւրիք քէնտի թէպաալարընը թահթը իթտատա պուլունան սօնրա, քէմալի սուլթ իւզրէ եազամը, վէ օն եէտի սէնէ հիքմատարլըգ պիրտիւքտէն, վէ տէօրթ եաշընտա օլան իկօր նամ օղլու թէվֆիկէթի սալթանաթընը, քէնտի թէալլիւգաթընտան Օլէկ իհտալի իյէտիքտէն սօնրա, 867 սէնէսինտէ վէֆաթ իթմիշ տիր։

Օլէկ քէնտույէ իհտալէ օլունան չու էմանէթի հիքմտարլըզը էլէ կէչիրիր կէչիրմէզ, միխթէլիֆ ճէնս վէ միխթէլիֆ լիսանտան օլան գասիլէլերտէն, եանի Սլավլարտան, Զուպալարտան վէ Վարէկկէրտէն պիր չօգ ասկէր թօրամըշ, վէ մէրգում եէթիմ իկօրու տախի պիրլիքտէ ալարադ, գավզա եա չըգըշմըշ, վէ էսնայի բահատ պուլունան Գրիվիչլեր իլէ Լիւպիչլեր մագարը հիքիմէթի Սոլէնոք չէհրինի զապթ իյէմիշ տիր։

Բուտա թէվարիխինին իլք վագըՁլարընտա պուլունան մէմլէքէթլերտէ, կէրչի ճէմիյէթի պէշերիյյէ հալի, վէ խայրիճէ թէգատաիմ էսէրի պուլունմադտա իսի իսէ տէ, էօյլէ էվրօպատա պուլունան միւքէլլէֆ էպէնիյէլերէ մանէնտ էպէնիյէ պուլունմադտա տէյիլ իսի. պու ճիհմէթ իլէ տախի, էն ֆագըր զուլիյէլեր ալթընտա իսքեան լատէն գասիլէլեր տախի եապանիլիք հալինի չօգատան պէրու թերք իթմիշլեր իսի։

Օլէկ քէնտի եէնի մէմալիքիյէ իգթիֆա իթմէք իսթէմէյիպ, վէ տահա պիրիւք թէչէպպիւսլէրէ միւգթէտիր օլուուն նէյէթիյլէ, Քիյէֆի զապթ իթմէքլիկի Ֆիքրինտէ գուրմաա, վէ կէրչի շէհրի մէզպուրու իւզէրինէ տօղրու եէօրիյիւշտէ իթմիշ իսէ տէ, հիւճումի խէրէք, քէնտույի պիրիք թէկիքէլերէ իզա իթմէքլիկի էմրի պաստիրէթմէն ատտա իթմէմէյինէն, ասկէրինին չօզանու ուզդատ պըրագմըշ, վէ պագըպընը գաեբդար ասրունինտէ ապլամ չ, վէ քէնտի վէ իկօրուն իսմինի տախի սէթր իտէրէք, Խաբանպօլա սաթմազլըզա մալ կէօթիւրէն ասէթա պիր թաճիր կիպի պուլունմուշ տուր։ Մէրգումանն պու ատսիսէսինտէն անկաշըլմատտա տըր քի, օլ վագըթլարտա, Եունանլար իկի Ռուսիա վէ Նովկօրօտ էհալիսի պէնինտէ, թիւճճարլըգ ճէրէեան իթմէքտէ կիմիշ։

Օլէկ, ատ տէսիսէլի հալի թանզիմ իթտիքտէն օնրա, շէհրի մէզպուրտա պուլունան Ապօլօտ վէ Տիր նամուն դարնտաշ պէյզատէրէ խասսէթէն ատտանլար կէօնտէրէրէք, վէ հէր նէ գատար պիզզաթ քէնտիսի կիմէք արզուսինտէ պուլունմադտա իսէ տէ, նամիզատ օլտուղու ճիհէթլէ կիտիմէյէէյինի պիլիրէրէք, տօսթլուգ վէ հէմիշէհիլիք խաթրը իչին, մէրգումանը գաեբդընա, սախթէ պիր իսմ թահթընտա օլտուղու հալտէ, կէօրիշիպ գօնուշմադ իւզրէ, տավէթ վէ ըչճա իթմիշ տիր։ Մէրգուման պէյզատէրէ, հիչ պիր շիւբհէյէ զահիպ օրմահարադ, վէ պիր տօսթլուգ վազիֆէսի ֆիտրընտա պուլունմադըգ էֆֆէքտարընա խըտմէթ իտէրէք, մայեէթլերինտէ եազընը պիր գաշ քիշիլերի պուլունտուղու հալտէ, մէրգումա տօղրու կիմիշլեր տիր, վէ պիրտէ եազընա կէլիր կէվմէզ հիյէպպաղ Օլէկին ասկէրլերի գաեբդարտան տիշարը ծըրլաեարադ, մէրգումանը զուշաթմըշլար։ Վէ Օլէկ տախի պու հէնկեամատէ, քէնտի ճնայէթինէ, կիւեա եէթիրին մէնֆաաթընա չալըշմադտա տըր ըէնկինի վիրմէք նէյէթի մէգնուսմէսիյլէ, Իկօրու գուճաղընա պտըզը պիրէ, Քիյէֆ պէյլերինէ տօղրու եէրիյէ յիպ, վէ վահշի վէ թէհոտատամիզ պիր պաղըշ իլէ եիւզլերինէ պագարադ, «ոչ, նէ՛ պէյսինիպ վէ նէ՛տէ պէյզատէսինիպ, իշՁէ՛ Բիւրիքին էվլատը պուրատտա տըր տէյի պաղըրմըշ վէ պու լաղըրտըլարը պաղըրարադ սէօյլէմէսի, էվվէլինտէն թէրթիպ օլունմուշ պիր հիւճումա ալամէթի օլտուղունտան, հէմանտէմ առկէրլեր, մէրգումանը թէրեէյյէրէք թէյէֆ իթմիշլէր տիր։

Պու ֆինայէթ 869 սէնէսինտէ վուգու պուլմուշ տուր։

Օլէկ Ճիթուհաթ իւզրէ Քիյէֆէ կիրէր, վէ խալ տախի ասկէր վէ գուվվէթիքէսրէթինէ, ճինայէթի ազիմէսի գօրգուսունտան նախ, քէնտույի հիքմատարտէյի թանընըզ լապուլէ մէճպուր օլուր, վէ մէրգում չէրի մէզպուրուն վագ ու մէվգբինտէն, վէ Տնիէրէր նէհրի իւզէրինտէ կէմի իշլէմէքլէ իսթիտատընտան, վէ Եունանլարը իլէ Ֆըրմ խալգը, վէ Պուլղարիա, վէ Իսթանպուլ կիպի սէրվէթլի միլլէթ վէ մէմլէքէթլէրէ կէրէք գավզա վէ կէրէք ալզու իթտա իմմէքլիք զըմնընտա բէք գօլայլըգ վէ բէքտէմիւնասէպէթ պուլունմադընտան, օ գատարդիեատէ մէճնուն վէ հայրան օլուր քի, քէմալի զայրէթինէն նաչի, «Քիյէֆ, թէմմէ՛լ Բուսլա մէմալիքինին, պիր վալիտէսի լսա՛ ճայիզ տիր» տէյի պաղըրը։

Օլէկ Քիյէֆի քէնտույէ մագարը հիքիմէթ իտը, եէնիտէն պաղա չէհրիրէր իպնա խլէ, վէ չէհրի մէզպուրուն շիմալ ճանիպի գապիէլէրինտէն Տրիվիլինլերի վէ Սէվերէնկեի, վէ պինասլերին բէք ուզագտա օրմանն Բատիմիչլերի թահթը թէպաիյյէթինէ ալը, վէ սայիր պիր չօգ գապիէլերի քնտույէ խարաճկիուզար դըլար։

Պու վերկէր օլ վագթէ, եանի 884 թարիխնէ գատար, քիրբլիք ակրիէրտէն վէ եախօտ բարալարտան իսարէթ պուլունմադտատոր։

Իկօր թաղգթի սպավէթինտէն պէրու, իթատը քեամիլէյէ պըրրը օրուզունտան, Ինոի զաֆէրի ճէրիլի վէ պատիի չան ուէրէֆ օլան Ֆիլիթուհաթլարը-յա քէսպի զուուր իթմիշ օլուպ, վէ քէնտույէ հիքմատարը էշրու նապարըյա պագմադտա պուլունն տիլավէր սիլահտարլարը օրթասընտա արլամադտա օլան օ միհթէհաքիմ վէլլ սաթանաթընա, եանի Օլէկ գարը ըզարզ, բէտէրի Բիւրիքին միրասընը եանի քիրբիի հիքմանիսինի տավայէ իթթիսար իտէմէմէքտէ իսի։ Մէրգում 903 սէնէսինտէ, Օլէկին միւբարաք իւզրէ, քէնտի ելթաֆիկթ վէ ֆազիլէթիյլէ քէսպի շէհրէթ իթմիշ օլան Ա կա նամ պիր տիւխթէր իլէ ադրը իպոթիմա էյլէմիշ տիր։ Պիր ալէմէթի տօսթի ըմագ իւզրէ, Օլէկ մէրգումէ ըրէնէպ, քէնտի խմինի վիրէրէք Օլկա թէկամիյէ իթմիշ տիր։ Մէրգումէնին ասը մայիում տէյի իսէ տէ, ղէսթօրուն գավլինէէ, Օլէկ, Իկօրու, էհալիսին խայրատը իւզրէ եվլենարիմիշ, վէ մէրգումէյի տախի էհալի թէնիպ իսիպ թագտիմ էյլէմիշ տիր. Ֆագաթ, շու սահիհ տիր քի, մէրգումէ Բլէսզօֆ թարաֆլարընտան օլտուղունտան, շէհրի մէզպուրու տախի քէնտի-ի իպնա իթտիրմիշ տիր։

Պիր ռիվայէթէ նէզարէն, Օլկա, Նովկօրօտ իլք հաքիմի օլան Կոսթօմիսլին թօրնու օլուպ, վէ վաթանը իսէ Իզդօրք իմիշ, վէ ասրլ իսմի տէ. Բրէտրոնա եանի բէտ-տէրէք տիմէք իմիշ։ Լաքին, պաշգա պիր բ վայէթէ տէ պաղըլարընը հալտէ, մէրգումէ ըէք պիրյիք պիր ֆամիլեատան տէյիլ իմիշ. չէօյլէ քի, մէրգումէ զայէթ շիրին պիր գաեբդընը օլտուղու հալտէ, պիր կիւն Իկօր գաեբդընա պինմիշ, վէ հիւսնի հալ վէ լէթաֆէթինի, վէ ալլիսուսուս ֆազիլէթինի Օլէկ գիեատէսիյլէ թահսին իյլէտիկինտէն, մէրգում իշլէն միւնասիպ կէօրմիշ, վէ մէրգում տախի մէրգումէ իլէ կէօրիշիպ գօնուշտուղունտա, ադլ ու տիրայէթ վէ քէմալէթինի ըէսէնա, վէ քէնտույէ թագտիմ օլունան սայիր քեաֆֆէյի գըզլարա թէրճիհ իյլէտիկի կիպի, օլ վագթին ուսուլ ու ատէթլերինէ իսէ, պէյլէր վէ պէյզատէլէր իշլէն, էն ատի պիր ֆամիլեատան պիլէ դըզ ալմադըզ ճայիզ օլտուղունտան, մէրգումէ ադը նէքեահ իյլէմիշ տիր։

Օլէկին, օ անէ տէկին եարտըգլարընընն քեաֆֆէյի պաշգա պիր չէյ օլմաեըզ, իլլա, իկերուտ մէվզբի իճրայէ գայմադըզ նէյէթ ու մադսէտինտէ օլտուղու հըրս ու չան ու իգդալ իշլէն պիր մուգատէմէ իտի. չիւնքի, ասրլ մադսէտի իսթանպօլուն դապթ ու թէչ-խէրի օլտուղունտան, Իկօրու Քիյէֆտէ պըրագմըշ, զէ քէնտի էմրու գօմանատասը թահթընտա օլտուղու հալտէ, իքի պին գըթա գաեբդլարա սէքէն պին նէֆէր ճէնքճի տօլտուրարադ, Շարդ իմբէրատօրլուղու մագարը հիքիմէթի օլան չէհրի մէզպուրէ տօղրու եէօճու օլմուշ տուր։

Սլավլարընն կէմի եօճուղու ուսուլի, մէմլէքէթլերին ուսուլլերինտէն պաշգա տիրլիք օլտուղու չէօյլէ տուրսուն, տէնիզ գրեբընտա պուլունան աթիգ Նօրման խալգը ուսուլինէ տախի պէնգէմէգ իսի։ Բուտլար Գարատէնիզէ ինէպիմէք իշլէն, Տնիէրէր նէհրինտէն աշաղը ինմէքլիկէ մէճպուր պուլունմադտա իտիլէր։ Պունլար մէղքիւր ըրմադտան աշաղը, թա եէտի գաեալըգլարա գատտը, խայրիճէ գօլայլըգ իւզրէ ինմէքտէ իտիլէր իսէ տէ, մէղքիւր գաեալըգլար, ալթմըշ քիլօմէթրօ միգտարի մէսաֆէտէ սուլարընն ադմասընը մէն իթմէքտէ օլտուղլարընտան, չօգ թէհլիքէլէր, չօգ չալըշմագլըգլար, վէ չօգ եօրգունլուգլար զուհուրա կէլմէքտէ իտիլէր, չէօյլէ քի, մէղքիւր մէվանիյէ դարը գօեուպ եէնէպիմէքլիք, անճադ Սլավլար կիպի իշպանուտարա մինհթաճ պուլունմադտա իտի։ Պունլար մէղքիւր գաեալըգլարա վասլ օլտուղլարընտա, գաեբդլարընը պէչալթըգտան սօնրա, կէրէք էլ իլէ վէ կէրէք պըրբագաշ իլէ եիթիշտիրէրէք վէ չէքէրէք։ գաեալար իշլէրինտէն գայրընրպ կէչիրմէքլիկէ մէճպուր օրմադտա իտիլէր։ Պունլար տէօրտիունճի գաեալըգլարա կէլտիքլէրինտէ, ալթը պին ատըմ գատար եէրատ, բըրը բըրթը եանի պուլունան եիքլերինի արզալարընտա թաշըմազլըգա մէճպուր օլտուղլարը պէր թարաֆ, պիր ատ էսնայի բահատ վէ հէր ատըմտա, սայքի տայինա քէնտիրէր իլէ գավզա իթմէքտէ օլան տիւշմէնլերի Բէչենէքլերէ թէպատիւֆ իթմէք իք թէհլիքէսի զորգունունու տախի չէքմէքտէ իտիլէր։ Էվ պու գաեալըգլարընն քեաֆֆէյինի կէշտիքտէն սօնրա տախի սահիպի սէլամէթ վասլ օրմադտա տէյիլ իտիլէր, չիւնքի, օնատանատ սօնրա նէհրին էնի տարրայմադտա օլտուղունտան, տիւշմէնլերին հիճումը

թէհլիքէսինէ տիւմկքսէ խոիլէր։ Նիհայէթ, Տնիէրէր պօղագընա եէթիշիքլէրինտէ, Օ-ջագ իլէ Քինպուրն նօգթասը արասընտա պուլունան ատաեա չըզմագտա, վէ օրա-տա զաթէն զայիմ սուրէթտէ եաբըլմըշ օ-լուսլ, վէ մէզքիւր պին կիւճլիւքլէրէ բասթ կէլէն եօճուլուգտան խարապ օլմուշ օլան թէքնէլէրինի թամիր իլէտիքտէն սոնրա, եօլա չըգմագ իչին, միւսամա բիւզկեարլարա պէքլէմէքտէ խոիլէր։ Վէ Տնիէսթէր չաեը պօղագընա վասլ օլտուգլարընտա, գաեըդլարընը թէքբարէն թամիր իթմէքտէ, վէ Պուլղարլար իլէ դավգաեա կիթմէք խոթէտիքլէրինտէ, Թունա նէհրինէ կիրէսիւմէք իչին պու թարիգի թութուպ վէ պու գատար էմէք զահմէթ վէ միւշքիլաթ չէքտիքլէրի կիպի, թիճճարլըգ իչին կիթտիքլէրինտէ տախի այնի միւշքիլաթա թէսաիւք իթմէքտէ խոիլէր։ Վէ իչթէ Օլկ տախի Պահրի-սիեահին զարպ թարաքընը թութուպ, վէ այնի կիւճլիւքլէրէ բասթ կէլէրէք իսթանպօլա վասլ օլմուշ տուր։

Մէրգում, իսթանպոլ պօղագընա վասլ. օլտուգունա, օլ վագթին ատէթի իւղրէ, գալընը զէնճիրլէր չէքիլէրէք կէչիսի գարա-թըմըշ պուլուր իսէ տէ, եաղմա վէ թալան իւմիսի իլէ հըրսը թամաը գայրէթի, պար-պարլարա օլ պապատ էէնի պիր թէտպիր էյրէթտիկինտէն, պունլար օ քէնտիլէրին խաքիք թէքնէլէրինի գարաեա չըգարըր-լար, վէ Ղէսթօրան թարիխինէ նէզարէն, օրատա թէքէրլէքլէր եաբըգ կէչիրտիքտէն սոնրա, Տէլքէնլէրի տախի աչարագ, բասթ կէթիրտիքլէրի վէ միւնասիպ պուլտուգլարը պիր եօլտան, արապա կիպի էէօրիւթտիւրէ-բէք, թա չէհրին հիսար տիվարլարը ալթընա գատար եէթիչիրլէր։ Վէ պու արատա վէ օրա մէսաքէտտէ չէգ վահշիլիքլէր իճրա ի-ատէրլէր։ բասթ կէլտիքլէրի քէօյլէրի, խանէ-լէրի վէ ասպիրէյի եաղըպ եըղըպ վէ թա-լան խյէտիքտէն պաչգա, էրքէքլէրի զէն-ճիրլէրէ վուրուրլար, վէ չօճուգլարը վա-լիտէլէրի գուճաղընտան գաբարագ բարչա բարչա իտէրլէր։

Օլ վագըթտա իսթանպոլ հիքմատը պու-լունան, վէ Ֆէյզէօվ տինմէքլէ մատուքի օլան Լէօն, քէնտի հիքմատըգ վազի-ֆէսինի իճա իտէրէք, մէմլէքէթի մուհա-ֆիզատընը տիւշիւնճէք եէրտէ, քիթապ սիւթալասը-յա մէշղուլ օլտուգունան, Օլկի, պիր զիեաֆէթտէ էվվէլ էմիրտէ, Օլկի, պիր զիեաֆէթտէ չէրսլէթլէր իշիրթէրէք, զէհիրլէթմէքլիկի թէնճրիսլէ իտէր իսէ տէ, մուվաֆֆիգ օ-լամատըգընտան, մէրգումա իսթէտիկի գա-տատ բարարար վիրէրէք սուլհա մէճալուբ սլուբ։ Սահիպ զուլէպէլէր պիր չօգ զէնկին-մէք, եանի, տլթուունլար, գէյդըմէթ գու-մաշլար, նէֆիս չարապլար վէ մէյմէլէր էլ-տէ իթմէքտէն սոնրա, մէմլէքէթլէրինէ տէյանէրլէր։ Օլկ քէմալի նուսրէթ իւղրէ Ֆէյզէֆ գիրէր, խաղ պունու կէօրսիկիւն-տէ հայրան սլուբ, վէ պու գատար զալէ-տէ, սէրվէթ, վէ բարրագըգ մուվաֆֆա-գըյյէթինի, թապսիթա գարշը տըր զանն էյէմվէքլերինտէն, մէրգումա պիյիճիւլի ք գատը ու գուտրէթի վար տըր զիհիմինէ գահիպ օլուրլար։ Վէ մէրգուսա տահա զի-նատ, իհթիրամա պաչլարընը։

Օլկին պու զաֆկը իւղրէ Ֆէյզֆ կիր-մէսի, 904 թարիխինտէ վուգու պուլմուշ տուր։

Իչթէ ի թանպոլ խրիսթիանլարը, պէօյէ բարարար վիրէրէք սուլհան իչթիրասընա գալդըսըգալարընտան, թամաքեար սիւշմէն-լերին, քէնտի իւզէրլերինէ տավէթ էյէմէք-տէ պուլունմուշլար տըր։

Օլկ սինինի ալընը, վէ արթըգ հէմճի-վար պուլունան թայիֆէլէրտէն գօրգուսու գալմատընընտան, տէրքեար օլան սուլ-ու սատահ սայէսինտէ բահաթ վէ սֆիայի խաղընը իւղրէ իմբարը էվզաթ էյէմէք իս-թէմիշ իսէ տէ, պու միւբատընա իրէմէյ-ըլք էօլմիշ, վէ մէրգումուն վէֆաթը խաղ պէյնինտէ, պիր միւճիզէ եէրինի թութմուշ տուր։ Չէօյէ քի, մէրգումուն պիր աթը վար իսի, վէ մէզքիւր ատը զայէթլէ էվվէքտէ, վէ չօգ տէֆա օնա բազիպ օլմագտա իսի։ Հալպուքի քէնտի պագըճըսը, պիր կիւն մէզքիւր ատը, քէն-տի վէֆաթընը մուճիպ օլաճաղընը իսթիս-բաճ իթմիշ օլտուգունան, լաեըգը վէճհ իւղրէ գայրբըմասընը էմր ու թէնպիհ ի-ուէրէք, պիր մահէլլատ սաղլանըլմագ իւղրէ կէօնտէրմիշ իսի։ Վէ պու քէյֆիյէթ, իս-թանպոլուն զապթընա գալդըշմագտան էվ-վէլ վուգու պուլմուշ իսի։ Արատան խայ-ռիճէ սէնէլէր կէչիրտիքտէն սոնրա, մէզքիւր վագա խաթրընա կէլմիշ օլուգ, վէ էսկի սէյիսլէրինտէն պիր'նին ճէլլիլիլ, ատթըն չօգ-տան սլրու էօլմիշ օլտուգունուվանապէր ալ-տրգտա, պագըճըլարընընն ճէհիթի իսթիհ-զա իթմէք նէյէթիյլէ, մէզքիւր ատթըն քէ-միքլէրինի կէօրմէք միւրատ նթմիշ, վէ կէօրտիքտէ, «վա՛հ, վահ։ վահ, պիչա՛րէ հայվան, պէնիմ մէվթիմի մուճպ օլաճագ իքէն, քէնտիսի պէնտէն էվվէլ էլմիշ» տէ-յէրէք գահգահա իլէ կիւլմէկ պաչլատըգ-տան պաչգա, քէ՞ալի թահգիր եաղրէ գա-ֆատը քէմիյինէ տախի պիր թէքմէ մուր-մուշ, վէ անինտէ իչինտէն պիր եըլան չը-գարագ քէնտույի զէհրլէմիշ, Լէ Ֆիլվա-զրատա մէվթինի սէպէպ օլմուշ իսի։

Օլկ օթուզ իւչ սէնէ հիքմատընը սիւր-միշ տիւր։ (Սէնէ 913)։

Հագըգաթի հալի սէյլէմէք լազըմ կէլ-տիքտէ, Բուսիա հիքիմէթի ազամէթինին իլք միւէսսիսի Օլկ տիր, տէնիսէ ճայիզ տիր։ գիրա, հիքիմէթի մէզարբէ, չիմ-տիքի մէմալիքինին էն կիւզել վէ էն սէր-վէթլի մահէլլէրինէ, մէրգում իւնիւնտէ մալիք օլմուշ տուր։

Օլէկին վէֆաթընա, Իկօր տինի քէ-մալէ իրմիշ օլտուգունան, սանտալի հիք-քիմէթէ գուուտ իյլէմիշ իսէ տէ, Օլէկին եէնմիշ օլտուգու թայիֆէլէր պունու պիր ֆուրսաթեաֆթէ ատտ իսիպ, մ քէսպի ճէսարէթ իյլէտիքլէրինտէն, վէ հնուգ ի-կօրուն նէ եօլտա ատամ օլտուգունու պիլ-մէտիքլէրինտէն, Ֆէյէֆ իւզէրինէ հիճում իթմէք նէյէթիյլէ։ Տրէվլիէնլեր ալֆի լի-վայի իսեան իյլէմիշլէր տիր։ հալպու քի Իկօր քէնտի մէէմուլլէրի կիպի չըգարաեըպ, բէք ազ վագըթ զարֆընտա, Օլէկին գուվ-վէթ վէ գուտրէթինէ մալիք պուբունտու-զունու կէօսթէրտիկինտէն, պունլարը եէն-տիքտէն պաչգա, վէրկիլէրինի տախի ար-թըրմըշ տըր։

Ֆագաթ, պու հէնկեամտա, Իայիդ վէ Վօլկա նէհրլէրի գըեբլարընտան, օլ անէ տէկին նամալիւմ, վէ Բէչէնէկ նամինտէ պիր գապիլէ զուհուր իտէրէք, խայլի միւտտէթ, Բ ա հիքիմէթինին ստուլի էքպէրի օլմուշ տուր։ Իկօր հէնուզ պունլարա գարշը գօյմագըգ ճէսարէթինէ մա-լիք օլմատըգընտան, կէրչի ագտը միւսա-լահա իթմիշ (սէնէ 915) տիր, լաքին, պու տա չօգ վագըթ սիւրմէմիշ տիր, չիւնքի մէրգում պէշ սէնէ սոնրա, պուկար իլէ միւտարէպէյէ մէճպուր օլմուշ, ֆ կէրչի թահթը իթաաթա ալմագըգա տուվֆիգ օլամամըշ տըր, լաքին հիչ տլյիլ իսէ չու մէնֆաաթը օլմուշ տուր քի, ալարտա քէնտույի խայլի վագըթ պիհուզուր իտէ-մէմիշլէր տիր։ Բուսլար կէրչի քէնիլէրտէն ֆագըր թայիֆէլէրի եէնտիքճէ, էմ ղու-բուրլարը վէ հէմ տէ գուվվէթլէի արթ-մըշ տըր, լաքին, զէնկինլիք թամալարը հըրսընը թէսկին իտէմտիկինտէն, Շարդ թարաֆը զէնկինլիկի, քէնտի ղյրէթ վէ ճէսարէթլէրինի, գլեատէսկյէ թահրիք իյ-լէմիշ տիր։

Վէ իչթէ Իկ ր տախի, Ալէհն թարի-զինէ սիւլուք իտէրէք, եաղմաճըգ սէվ-տատընա գըեամ իթմիշ տիր (սնէ 941)։ չէօյէ քի, հիչ պիր պաչգա սէկսլ օլմա-ազը հալտէ, վէ տէրքեար օլան ուահէտէ-լերին մուղայիրինտէ օլտուգու թագտիրտէ, մէյտանը մուհարէպէյէ աթիմագըգա դալդըմըշ, վէ Նէսթօրուն հիեայէսինէ նէզարէն, վէ հէր նէ գատար միսալա-զալը կէօրիւնմէքտէ իսէ տէ, լեհէրինտէ դըրգար քիչի պուլունտուգուճալտէ, օն պին գըթա թէքնէ հաղբրլարը վէ տէօրթ ելի զ պին ճէնքճի իլէ տօլտշմա պաչլա-մըշ, վէ Թրա զօնտան, Սինապան, թա Իդմիտ, Իզնիք, վէ Պուրսա ճիարլարընա գատար պասըպ խարապ իթմիտիր, չիւն-քի օլ վագըթլարտա, Բօնա բտուլարը, օլ թարաֆլարտան ուզագտա ուլունմասը ճիհէթլէ, գարշըսընա չըգանքիմէ պու-լունմասըգընտան, գօյայճա իթէտիկի կի-տի իլէբուլեյէպլուքքէտէն պաչգա, պու խուսուս քէնտի չիտտէթինի ախի թահ-ուրէք իյլէմիշ տիր։ Բուսլար պուսէֆէրլէրին-տէ, քիմէլէրի էսիրկէմէյէրէ, պիր թա-գըմլարընը խաչա կէրմիշլէր, պիր թագըմ-լարընը գազգալամըշլար, չօգարընը բար-չալամըշլար, պաղըլարը տիրի տիրի կէօմ-միշլէր, վէ պաղըլարը տախի աղամլարա պաղլամըշլար, վէ հաթթա, մէրգումուն ասկէրլէրինտէն չօգլար, վահշիճէ պիր էյ-լէնճէյ չըգըշարագ, չօգլարը օգլարըյա նըշան ալարագ թէլէֆ իթմիշլէր տիր։ Պունլար ումում խալգտան զիեատտէ, բա-բասլար այէյհնտէ իզհարը զարագ վէ ա-տավէթ իյլէմէքտէ օլտուգլարընտան, էլ-լէրինէ կէչիրտիքլէրինին էլլէրինի արգալա-ընա պաղլատըգտան սոնրա, պաչլարընա թօրուգլար վուրարագ գօճա գօճա չիվի-լէր չագմըշլար տըր։ Վէկհասը պունլար հէր կէչտիքլէրի եէրլէրի հէմ աթէչէ վիրիպ քիլ իթմիշլէր, վէ հէմ տէ ալ գանլարա պօեաեարագ, գարշըսընա պիր տիւշմէն չըգմասան զալըմ վէ գուտտուրմուշ պիր ֆիւթուհաթ սահիպինէ մախսուս օլան հէր նէվի եաալանիլիկի մէզքի իճրայէ վագ իթ-միշլէր տիր։

Բուսլարընն պու մէրթէպէ պարպարլըգ-լարը, հէր քէսին տէհշէթինի մուճիպ օլ-ատուգունտան, պիթթապի հէր քէս էմրի թէտաֆիյէ գալդըշմըշ, հէր թարաֆտան բիւրսիլահ ատատլար թօրլանմըշլար, վէ ախպը ինթիգամա գալդըշմըշլար, վէ հէր թարաֆը Բուս գանըյլա պօեամըշլար տըր։ չէօյէ քի, կիճ հալ իլէ պիր եօլ պուլա-ռագ, վէ թէքնէլէրինէ տօլարագ, ֆիրա-ռա մէճպուր օլմուշլար տըր։ լաքին, պու ճիւմլէ իլէ տախի գուրթուլմասընը, սա-յիր պիր պէյա վէ պիր զաղապա տահա ուզրամըշլար տըր։ եանի, տիմէք իսթէրիզ քի, Եունան զահրամանլարընտան թէօֆան նամ պիր գօմանտան, Եունան տոնանմա-սըյա պունլարընն արգասընտան գօվայա-մաեա պաչլամըշ, վէ բասթ կէթիրտիկի եէրլէրտէ, իւզէրլէրինէ Նաչէ-Եունան տին-մէքլէ մալիմ տէնիզտէ տախի եանար պիր նէվի աթէչ եաղտըրմըշ տըր։ Վէկհասը պու պարպարլար պէրրէն վէ պահրէն իքի հիճուում օրթասընտա չաշըրըպ գալտրգլա-ընտան, նուֆուսլարընընն իչտէ իքիսինի զայայ իթմիշ օլտուգլարը հալտէ, պիր թագ-ռիպ ֆիրարէ մուվաֆֆագ օլապիլմիշլէր տիր (սէնէ 941)։

Պու մէրթէպէ տիւշրը զաֆի վէ իզմիհ-լալ օլմուշ օլտուգու թագտիրտէ տախի, Իկօր ասլա զայրէթ վէ ճէսարէթտէն տիւշ-մէյէրէք, եէնիտէն ասկէրլէր թօրլամըշ, վէ Բէչէնէքլերի տախի պիրիքտէ ալարագ, Եունանա տօղրու էեէօրիւյիւշ իթմիշ տիր, լաքին, պու տէֆա, Գըրըմտան էօթէյէ կէչմէմիշ տիր։ Վէ Շարդ եանի Իսթանպոլ իմբէրաթօրլուգունու զասպ իթմիշ օլան Բօ-մէն նամ իմբէրաթօր, վագթիլէ Օլէկ թա-բաֆընտան, քէնտի սէլէֆլերի օլան իմբէ-բաթօրլարը էտայէ մէճպուր գըլընան վիր-կինին թըպգընը քէնտույի վիրմէքլիկի Իկօրա իճպար իթմիշ, վէ Իկօր տա հէր նէ գատար գալուլինէ մուհալիֆէթ կէօս-թէրմիշ իսէ տէ, աղըպէթքեար վիքէլասը քէնտույի մէճպուր իյլէտիկինտէն, քէմալի մահֆուզլայէթլէ կէրի տէօնմիշ, վէ զա-զապընը պաչգա պիր ֆէնալըգա թէսկին իթմէք իւզրէ, Բէչէնէքլերի Պուլղարեաեա կէօնտէրէրէք, մէմլէքէթլերինի չըղնատըպ խարապ իթտիրմիշ տիր։

Իկօր տինինի ալմըշ օլտուգու հալտէ տա-խի բահաթ տուրամատըգտան պաչգա, եաղմաճըգ իլէթինէ միսպէթլա պուլու-նան ճէնքճիլէրի իսէ, տայիմա քէնտույի թահրիք իթմէքտէ օլտուգլարընտան, սէօզ-լէրինէ ույմուշ, զաթէն չըղնամըշ օլտու-գու Տրէվլիէնլեր թօբրաղընա թէքբարէն կիրմիշ, վէ ազըր վէրկիլէրինի պիր գաթ տահա արթըրմըշ տըր։ Վէ պունա տախի գանաաթ իթմէյէրէք իչիւնճիւ տէֆա զա-լըմըգա չըգըշտըրընտա, արթըգ հէրիֆ-լէրին պրչագ քէմիքլէրինէ տաեանտըգընտան, մէյեուս օլմուշլար, բուսուեա կիրմիշլէր, վէ պիր եէրտէ եաղալաեարագ, ըէք չէտիտ սուրէթտէ իչքէնճէլէր վիրմիշլէր, վէ բարչա բարչա խոիպ պիթիրմիշլէր տիր (սէնէ 945)։

ՖԱՅԼԸ ՍԱՂԻՍ

Օլկանըն թէվիյէթի սալթանաթը. — Թէպտիլի տին իթմէսի. — Սվիաթօսլավըն հիքիմէթի. — Իարօրօք, Օլէկ վէ Վլատիմիր. — Իսմի Վլատիմիր օլուգ, վէ Պիլ-յիք իւնվանընը դաղանմըշ օլան պիրինճի Վլատիմիրին հիքիմէթի. — Կէրէք մէր-գումն վէ կէրէք թէքմիլ Բուսիանընն խը-րիսթիեանլըգը դասլուլ իյլէմէսի. — Վլա-տիմիրին վէֆաթը. — Մէրգում հագդընտա պաղը հիքեայէլէր։

(945 տէն 1015 սէնէսինէ գատար)

Իկօր Օլկատան Սվիաթօսլավ իսմինտէ պիր էրքէք էվլատա մալիք օլմուշ օլուգ, վէ հինի վէֆաթընտա իսէ, մէրգում հէ-նուզ սինին սէպավէթտէ պուլունտուգուն-տան, վիքէլանըն եարտրմը, վէ սատրգ-լարը պուլունան պիր գաչ պօեարլարընն զայրէթ վէ չէճաաթլարը սայէսինտէ, ի-նանը իտարէյի քէնտի էլինէ աբընը, վէ իւք սայ ու նէյէթի, անճագ հագդլարը օլտու-գու հալտէ քէնտիլէրի մուհաֆազա իթ-մէքլիքտէն պաչգա պիր թագտիրաթլարը պուլունմատան զէվալը Տրէվլիէնլէրտէն, գօճասընընն ինթիգամընը ալմագըգ-զընընտա իսպարէթ պուլունմուշ տուր։ Վէ զարիպ եէրի չուրասը տըր քի, Օլկա մէզքիւր նէյէթի ֆասիտէտ պուլունարագ, քէնտի թէլէ-ֆինի տիւշիւնմէքտէ օլտուգու թագտիրտէ, մէզքիւր գապիլէնին հիքմտարը պուլու-նան Մալ իսէ, Իկօրուն վէֆաթընը պիր ֆուրսաթ ատտ իտէրէք, թավսիի հիքիմ-էթ իթմէքլիք արզու վէ նէյէթիյլէ, մէր-գումէ իլէ ագտը թէզվվիճ իթմէքլիկէ գալդըշմըշ, վէ հաթթա թէքլիֆ տախի իթմիշ իսէ տէ, հալիյլէ մուվաֆֆագ օլա-մամըշ տըր։

Կէրէք Նէսթօրուն վէ կէրէք սայիր միւ-վէրրիխլէրին, մասալ մագուլլինտէն օլան հիքեայէլէրինտէն չըգարըլասլիկն նէթիճէ-յէ նէզարէն, Օլկա քէնտի գուվվէթ ու գուտրէթինի, հիյլէ վէ տէսիսէ սայէսինտէ վիգայէ իթմէքլիկի, սէվմէքտէ օլտուգուն-տան, գօճասը ինթիգամընը ալմագըգ-զընընտա, հիչ պիր նէվի գալըմըշտան նէֆրէթ կէթիրմէմիշ տիր։ պիչարէ Տրէվ-լիէնլերին եավաչ եավաչ գանընը իչմիշ, մէմլէքլերի ի չըղնամըշ, վէ քեաֆիֆէյի չէհիրլերինի զապթ վէ խարապ իյլէմիշ տիր։ Վէ մագարրը հիքիմէթլերի օլան Գօրսա-թէն չէհրինի պիր սէնէ մուհասէրէտէն սոնրա աթէչէ վիրմիշ տիր։ վէ մէրգում հիքմտարլարը տախի օ կիւնքի տէհշէթլու գըրկընտա թէլէֆ օլմուշ տուր։ Պու գըթ-թալտան սոնրա ադ քիչկի էսիր կէօ-թիւրիպ, վէ մէմալիքտէ իսէ, անճագ ի-չէ եարամաեան թագըմը, եա եաչամագ վէ եախսոտ քէնտի վաթանլարը քիլլէրի իւզէրինտէ մահվ օլուպ կիթմէք իւզրէ պը-բագտըգլարը չէօյէ տուրսուն, պու պէտ-պախթլար իւզէրինէ տախի, ղայէթ աղըբ վէրկիլէր պըրագմըշլար տըր (սէնէ 946)։

Օլկա, սուլհ վագթինի պիր այնի ֆուրսաթ ատտ իսէրէք, վէ էվլատը Սվիաթօսլավը պիրլիքտէ ալարագ, մէմալիքինին ճէվանի-պի միւսթէլլիֆէսինի տէվրէ չըղմըշ, վէր-կիլէրի նիզամընա գոյմուշ, վէ քէօյլէր վէ գասաղալար իսլնա իթտիրմիշ տիր քի, Բը-լէսգօվ չէհրինի տախի օլ հէնկեամտ թէ-էսիս իթտիրմիշ օլմասը մէմուլ օլունմագտա տըր (սէնէ 947)։

Օլկա քէնտի բայիթախթընա ավտէթին-տէ, գաթէն խրիսթիեանլար ըէյտտա օլմուշ օլուգ, վէ քէնտիսի իսէ սայքի եէթմիշ եաշընա գատէմ պասմըշ օլտուգունան, օլ պապատ քէսպի մալիւմաթ իթմիշ, վէ քէնտիսի տախի մէզքիւր տինի գապուլ իյլէմէքլիկի արզու վէ նէյէթ իյլէմիշ տիր։ Վէ տահա զիեատտէ քէսպի մալիւմաթ ի-տիպ, վէ պիր տարաֆը ադիմի իւզրէ քէն-տի վաֆթիլի այնի ու ատէթինի իճրա իթ-տիրմէք նէյէթիյլէ, Իսթանպօլա կիթմիշ, վէ օլ վագթին իմբէրաթօր վէ իմբէրաթո-ռիչասը թարաֆլարընտան, իհթիրամընը ֆայիդա իլէ գապուլ օլունմուշ տուր։ Վէ ալիզաթ իմբէրաթօր մէրգումէյի վաֆթիլ մահէլլինէ կէօթիրմիշ, իսմինի էլէն թէս-մէյէ իյլէմիշ, վէ իչէրինտէ, օլ վագըթ-լարտա անճագ Շարդ թարաֆընտա իմալ իտիրմէքտէ օլան պագը կիրանպահա վաղոլար վէ զարիֆ գումաշլար պուշունտուգու հալ-տէ, պիր չօգ տա հէտայյէլէր վիրէրէք եօլ-ճու իթմիշ տիր (սէնէ 955)։

(Տէվամ)

ՍՈՀԻՊ ՂԱԶԻԹԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Դալաթատա Բէնեչէմպիհ-բազարընտա Ն՝ 41 Իբրի խանընտա